

DOMOLJUB

ŠTEV. 4.

V LJUBLJANI, DNE 23. JANUARJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Ženin pa nevesta

Ker je naš vrhovni predstojnik Pij XI. dal med svet besedo o krščanski družini, se pa še mi vrinimo v trop, ki se poti in trudi, da se naše družinsko življenje kolikor mogoče dvigne in izpopolni in recimo par besedi o sklepanju zakonov na naši zemlji.

Na naši zemlji. Ker dobri in srečni zakoni se sklepajo v nebesih, pravi ljudska govornica.

Otrgal bom nekatera pota, po katerih hodijo naši ljudje skozi zakonska vrata v družinsko življenje, kjer si mislijo najti svojo srečo, pa prepogostokrat, skoro redno najdejo svoj pekel.

Ena taka pot drži

skozi časopisne oglase (inserate).

Neštetokrat beremo: »Mladič, prijatelj zunanosti, v najboljših letih, z nekaj tisočaki premoženja, pošten, varčen, priden — same limanice za lahkomišelnice ljudi! — se želi seznaniti z gospodično v starosti 20 do 25 let, premoženje postranska stvar, pač pa se zahteva dostojno in oljkano vedenje — kako skromne želje! — Tajnost zadržana. Naslove na upravo tega lista pod naslovom »Tiha sreča«. V tem tonu so navadno sestavljene vse visoko doneče in mnogo obetajoče ženitne ponudbe.

Ne bom trdil, da je vsak slepar, kdor se takole ponuja. Ampak dosti visoko bom cenil, da je na vsakih sto takihle pisanj komaj 25 resnih. Pa jih ni!

Znani so mi poredni fantje, ki so v svoji mladostni hudomušnosti namenoma sestavili takle oglas, dobivali slike odrešenja željnih starih in mladih zakonskih kandidatin, pregledovali in precejevali dopisane slike z opazkami in dovtipi, da bi se vse tiste po zakonskem jarmu hrepeneče duše na mestu sesule, če bi bile slišale obzodbo svoje lastne prismojenosti.

Koliko jih je pa že nasledilo kakimle sleparjem. Prinesle so morebiti v najboljši veri v zakon poštenje, srce in denar. Prej ali slej so spoznale, da je bil denar glavna stvar, vse drugo pa čisto postranska zadeva. Potem pa zdihujejo na razvalinah življenja in če niso res junakinje, kakršne more in mora narediti le globoka živa vera, potem pošiljajo med svet v gotovem delu svetovnega časopisja vzdih, kakor: »Žena, v svojih srečnih upih prevarjena — mi bi še dostavili: — in docela pokvarjena — si

išče tolažnika in zabave...« Nehajmo! Smrdi po gnilobi in trohnobi. In čudimo se, da tako delajo ljudje z ljudmi. In za nameček: Tako se godi v stoletjih civilizacije, izobrazbe, omike in olike! Kam bi človek pljunil!

Drugi preklinjajo časopise, ker so jih zapeljali v tak pekel. Le svoje lastne nespmeti ne vidijo in je nočejo videti.

V decembru preteklega leta 1930. je bilo brati v časopisju sledeče poročilo: Mala vas Crkvice na meji bivše Črne Gore je doživela razburljiv dogodek. Samega sebe je umoril Jovan Koprivnica, njegovemu mlajšemu bratu pa so komaj ubranili, da ni storil istega dejanja. Oba brata sta se se odločila za ta korak, ker je bila njuna neporočena sestra Ilinka v blagoslovljenem stanju. Družinski ponos jima ni dopuščal, da bi bila preživela to sramoto.

Prav nič ne bom hvalil samomorilnega poskusa obeh bratov. Povdarjam pa: Kakšen

čut za dekliško poštenje, za čast in sramežljivost

imajo ti ljudje tam doli na jugu! Kako je pa ta čut otopel pri nas! Povsod, po mestih in po deželi. Bog varuj, če bi dušni pastir preglasno svaril tako družino! To bi bila nedopovedljiva žalitev. Zato se množica naše mladine pripravlja na težko in odgovornost polno pot v družinsko življenje skozi dolgoletno grešno znanje. Vsi pa, ki po tega pripravljanja kaj dobrega priti?

Kaj bi vi rekli gospodarju, ki bi zidal novo hišo, pa bi vežo opustil in bi glavni vhod v stanovanje peljal skozi svinjski, goveji in konjski hlev? Hodi v tako stanovanje, kjer hočeš in kakor hočeš, vselej boš prinesel v stanovanje nekaj gnoja, in zapiraj vrata kakor hočeš, smradu iz hleva se ne boš mogel ubraniti. Vsi pa, ki po potu nečistosti in nesramnosti jadrajo v pristanišče družinskega življenja, so na las podobni takemu gospodarju. Pred zakonom onečašeno zakonsko življenje bo poganjalo svoje gnusne sadove še dolgo dolgo in bo kalilo sicer mirno življenje takih hiš.

Naj se dotaknem še tako zvanega

snubaštva.

Res tiči v tej napravi lep kos našega narodnega življenja. Ali kjer se razpase ta stvar v boj za čim večjo doto, tam snuba-

štvo izgubi svoj častitljivi sijaj in postane ogabno mešetarenje, ki čast in dostojanstvo ženina in neveste globoko ponižuje.

Vsi od kraja obsojamo tiste umazane ljudi, ki kupčujejo s sužnji in prodajajo živino. Vlačijo jih od tega do tega, vpijejo nad njimi, kolnejo, tepejo jih in barantajo in mešetarijo za uboge žrtve.

Pečat takega suženjstva nosijo na svojem jeziku vsi tisti snubači, ki vprašujejo v prvi vrsti, koliko bo dote, kakšna bo bala, ali bo med bališem krava, ali bo vmes pet ali deset mernikov žita. In če ni krave, če je premalo žita, če ni dosti velika dota, kratko in malo razderejo vsako zaroko. Tem ljudem je krava več kakor nevesta, pet mernikov žita pomeni več, ko vse dekliško poštenje, vsa delavnost in pridnost bodoče gospodinje. Kaj človek, denar, denar!

Vsem mladim ženinom in nevestam svetujem prav odločno: Kjer boste slišali, da se snubači spuščajo na takale poniževalna pota, ki včasih niso nič drugega kakor čisto navadno izsiljevanje, obrnite hrbet takim ljudem za vselej. Bolje je ostati v ljubem samskem stanu, kakor pa se dati naprodati za en sam kravji rep ali za par mernikov žita.

Pa še tiste nesrečne in trmaste duše mcram počteno prijeti za ušesa, ki

siliijo v zakon ljudi, ki se drug drugega branijo.

Glavno vlogo igra špet navadno bogastvo. Ali ti ljudje kaj pomislijo, kaj se pravi v zakonu do smrti živeti brez ljubezni, brez medsebojnega spoštovanja, v vednem razdoru in razporu? Ali vedo, da je pametna vzgoja otrok v takih razmerah nemogoča? Ali ne vidijo, koliko lepih gruntov je že tako nesramno siljenje poglano na boben? Ali... ali... ali... kdaj bo še konec teh nesrečnih vprašajev!

Toda bogastvo in denar, grunt in zemlja morajo priti skupaj, če se prav svet podira. Koliko nesrečnih družin, koliko pekla na zemlji je že naredila taka nesrečna sila! In še se dobe očetje in matere, ki silijo lastne otroke v pogubo.

Če bom s temile vrsticami koga spreobrnul, me je vprašal prijatelj. Ne vem. Kar je pametnih ljudi, mi bodo prav dali, to vem. Drugim pa želim, da bi jih pamet srečala, preden bo prepozno...

Inserirajte v „Slov. listu!“

Franjo Neubauer:

Svečnica

V naročje Dete sveto vzel je,
v radosti se pogled mu vnel je
in vzkliknil Simeon je v raj:
»Gospod, odpusti hlapca zdaj!
Dovoj mi sreča je velika,
da videl sem Odrešenika!
Odidem zdaj v miru naj stan,
visok je moj življenja dan!
A Ti, izmed žen izbrana,
Ti čudežno odlikovana,
cd sedem mečevih ostrin
čutila sto boš bolečin!

Glej, o Marija,
Sina smehljaš,
glej mu krog glave
sveti sijaj!

Danes le misli:
Luč je svetla,
meni najdražji
biser sreča!

Danes ne slušaj
bridkih besed!
V lice ne seže
strah naj Ti bled!

Vni se v Nazaret, sveta Devica!
On je Tvoj Bog in Tvoj Sin!
Tvoje veselje najdražje, najslajše!
Ljubi Ga brez bolečin!

Dete je Tvoje, Ti srečna si mati,
Z njim se brezskrbno igrati!
Skrilo oslane naj Tvojemu sreč,
Kaj bo z Otrokom — nekdanj!

Marija Dete nesi
tja v Nazaret nazaj,
Po potu vsem različna
nebeški se sijaj.

Pri hišici se bori
Družinica ustavi,
in dom miru, ljubavi
iz dna srca pozdravi!

Jezus, v Očetovem hramu
déli nam Svoj blagoslov,
pótlej pa k hišici dragi
spremi nas zopet domov!

Z lučjo nebeško nam sveti
v zmočje temo in prevart!
K miru in k sreči pripelje
Tvoje naj luči nas žar!

Med. univ. dr. ROMAN VIDMAR

zdravnik v Devici Mariji v Polju,
ordinira začasnó
od 1/1 do 1/3 popoldne in po 6 zvečer
v občinskem domu.

»Mama, ali nisi kuharici vedno pravila,
da mora jedilno shranbo za seboj zapirati?«
»Sveda sem, Zakaj pa vprašuješ, Tonček?«
»Zato, ker sem včeraj našel vrata odprta
in da bo vedela za prihodnjic, sem pojedel vso
toro, ki je bila tam.«

PO SVETU**Katoliška cerkev**

s Anglija uči. Leta 1930 se je število angleških katoličanov pomnožilo za 31.500 duš. Večji del odpade na silen dvig rojstev, vendar je v navedenem številu nad 12.000 oseb, ki so minulo leto prestopile v katoliško cerkev. Da tako napredujejo, se imajo katoličani zahvaliti tudi svojim šolam. Angleški katoličan sploh noče ničesar slišati o versko brezbarvni šoli. Raje doprinaša za svoje katoliško šolstvo velike žrtve in je katoliški Anglež tudi nam, ki celo radi katehetskih plač obupujemo, v tem pogledu najlepši zgled zavednega katoličana. Angleški katoličani vzdržujejo 511 srednjih in 1351 ljudskih šol. Na Angleškem je sedaj nad 2 milijona 200 tisoč katoličanov, med njimi pastiruje 2897 svetnih duhovnikov in 1587 redovnikov, torej pride že na 500 ljudi en dušni pastir. Anglikanska (protestantovska) cerkev, ki je štela sredi preteklega stoletja dve tretjini angleškega prebivalstva, ima sedaj od 32 milijonov Angležev le 5 in pol milijona pristašev, torej eno sedmino in nič več. Ogromna večina prebivalstva ne pripada nobeni veri. To je posledica takozvane framazonske brezbarvne šole, ki spoštuje vse vere tako, da nazadnje večina otrok, obiskujoča te šole, vero sploh zavrne. Zato pa pravimo: katoliškim otrokom katoliške šole in katoliške učitelje v besedah in dejanju. Drugi pa naj se imajo, kakor hočejo.

s Lurški čudeži. Zanimanje zdravniške vede za čudežna ozdravljenja v Lurdu vedno bolj narašča. Po podatkih dr. Walleta je obiskalo Lurd leta 1927 722 zdravnikov iz vseh delov sveta, da bi se prepričali na lastne oči o čudežih. Leta 1928 je znašalo število zdravniških obiskovalcev že 788, leta 1929 920 in v minulemu letu 988. Leta 1930 je bilo predloženih v Lurdu zdravniški preiskavi 92 slučajev. 79 slučajev popolnega ozdravljenja so razložili zdravniki s čudnimi, vendar naravnimi vzroki. V 13 slučajih pa se zdravniki niso mogli sklicevati na zdravniško vedo, morali so priznati čudežno moč — lurškega studenta.

s Razno. Sveti oče je sam osebno pregledoval in deloma popravil nekatere odstavke okrožnice o krščanskem zakonu. — Slovensko bodo praznovali sedemstoletnico čudodelnika sv. Antona Padovanskega. — Ogrski kardinal Sredi pozivlja madžarsko duhovščino k misijonskemu delu. V Braziliji, Argentini in Kanadi da je več kot 10.000 Madžarov, ki nimajo nobenega dušnega pastirja. — Na Ogrskem so izvrševali pred vojno obsodbe »V imenu kralja«, po razglasenju ljudovlade »V imenu ogrske ljudske republike«, od leta 1919 dalje pa »V imenu ogrske države«. S 1. januarjem 1931 pa obsojajo »V imenu ogrske svete krone«. — Kardinal Bertram v Vratislavi se v neki poslanici ognjivo zavzema za čim zgodnejše prvo sv. obhajilo. — Uradni papežev časopis »Osservatore Romano« še kar naprej odbija fašistične napade na slovensko bogoslužje.

Itali'a

s Razno. V Črnem vrhu nad Idrijo je preminul v 87. letu starosti tamošnji organist g. France Mikuž. Celih 54 let je orglat in prepeval v čast božjo. Bil je v vsakem oziru izvrsten mož. Pokoj njegovi duši, preostali pa naše iskreno sožalje! — Slovenec Ignacij Laza je bil obsojen v Gorici na tri leta temnice in 20 tisoč lir globe, ker je lansko leto prinesel iz Jugoslavije neke časopise. V Ljubljani čitamo italijanske liste, pa se zato še ni svet podrl. — Glavni državni tožilec za Julijsko krajino g. Madruzeti v Trstu je predlagal, da se popolnoma prepove vsaka raba slovenskega in hrvaškega jezika v Julijski krajini in slovenska duhovščina naj se zamenja z italijansko. Ta Madruzeti je čisto gotovo največja ovira »Velike Italije«. — Fašisti so v zadnjem času osredotočili ves boj proti goriškemu nadškofu dr. Sedejnu. — Te dni proti večeru sta se vračala v vojašnico v Bovec miličnika Ambrosi in Capurso. Ko sta šla po glavni ulici, ki preteče Bovec, sta začula močan strel, ki je bil namenjen njima in ju je zgrešil samo za kakega pol metra. Eden je stekel za — sencami, drugi pa je — tekel opozoriti svoje tovariše. Tako italijanski listi, ki brez vsake podlage že kažejo s prostom na — slovensko mladino. Kdaj bo že konec trpljenja našega rodu! — V Skopem na Krašu so pokopali 20. jan. g. Šimeta Črvarja, župnika v pokoj. Naj počiva v miru! — Nedavno se je vršil v Dornbergu pri Gorici misijon. Nekaterim gospodom pa ni bilo po godu. Pribajali so karabinerji in detektivji plašiti ljudi. Pa ni šlo. Tretji dan so neznanci našaš ubili dve šipi na šoli. Zvečer so čakali karabinerji pred cerkvenimi vrati. Zaprli so okoli 20 fantov in jih odvedli v Gorico. Drugi dan so zaprli še organista. Po nekatere fante so šli kar v cerkev. Fante so potem skrivaj hodili k spovedi. Ko se je misijon zaključil, so fante izpustili, ne da bi jih sploh bili zaslišali. Zaprli so povečini cerkvene pevec in organista. S tem je odpadlo v cerkvi slovensko petje.

Švica

s Zvezo vsega sveta proti vojni je zahteval v svojem govoru v Zenevi angleški zunanji minister Henderson. Sklenili so končno, da povabijo na bodočo konferenco evropske zveze tudi Rusijo, Turčijo in Islandijo, ki doslej niso članice društva narodov. Pridržke je stavilo v tem pogledu sedem evropskih držav: Norveška, Belgija, Jugoslavija, Španija, Holandija, Švica in Švedska. Kje so pa drugi naši prijatelji?

Drobne novice

Skoraj popolne samostojnost je dobila Indija.

Svetovni pridelek vina je narastel na 160 milijonov hektolitrov na leto.

340.000 brezposelnih je sedaj v Avstriji. Še nikoli toliko!

Pretrsi grozijo industriji demantov v Belgiji. Da bo le meke dovolj in po cenil

Štiri milijone oseb je zadela brezposelnost v Nemčiji. V Nemčiji gre vse na veliko!

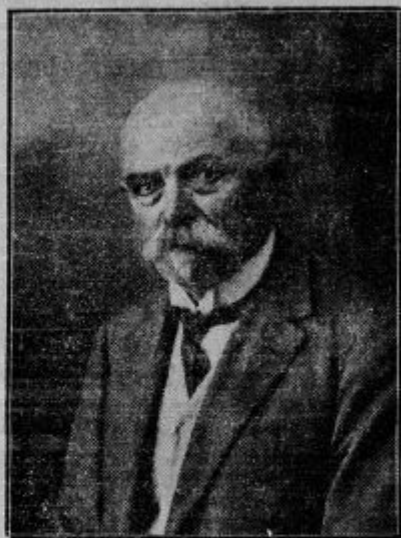
Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija ob prihodu v Zagreb v nedeljo 25. januarja.

Udeleženske kmet. gospodinjkega tečaja v Ovsišah.

Del razstave po sklepu kmet. gospod. tečaja v Ovsišah.

G. Jožet Sicheř — vzgled dobrega organista. Je tudi skladatelj katerega ime pozna vsak slovenski cerkveni pevec. Dolgo časa je služboval v Zužemberku in v Ribnici, zadnja leta pa je vodil cerkveno petje v misijonišču v Grobljah. Po petdesetletnem delu je stopil v pokoj. Bog ga živi še mnogo let.

Stolna cerkev v Mihiki. V Mihiki je pred par dnevi divjal močen potres, ki je porušil nekatera mesta in zahteval veliko človeških žrtev.

V vsako hišo Domoljuba!

KAJ JE NOVEGA

Banovinski proračun za leto 1931/32

Banska uprava Dravske banovine je dne 20. t. m. predložila banskemu svetu proračun za proračunsko dobo od dne 1. aprila 1931 do dne 31. marca 1932.

Proračun izkazuje 119,964.015 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov.

Izdatki se razdeležijo sledeče:

1. Banska uprava 12,999.020 Din; 2. kmetijski oddelek 19,760.211 Din; 3. prostvetni oddelek 13,466.308 Din; 4. tehnični oddelek 21,546.013 Din; 5. oddelek za socialno politiko in narodno zdravje 29 milijonov 547.634 Din; 6. oddelek za trgovino, obrt in industrijo 4,358.872 Din; 7. agrarne operacije 812.000 Din; 8. banovinski dolgovi 8,000.000 Din; 9. razni izdatki 9,473.957 Din.

Dohodki se razdeležijo tako:

1. Državni dodatki 30,085.903 Din; 2. presček dohodkov banovinskih podjetij in ustanov 48.952 Din; 3. davki, takse in doklade 78,184.160 Din; 4. razni dohodki 11,645.000 Din.

V primeru s sedanjim proračunom se je bodoči proračun znižal za okroglo 16 milijonov dinarjev, to je od 136 milijonov na okroglo 120 milijonov. Od znižanja odpadejo 3 milijoni na manjšo potrebnost za obresti banovinskih dolgov in preko 12 milijonov dinarjev pa na manjše izdatke za vzdrževanje. Prispevek banovine k vzdrževanju cest, ki so v oskrbi okrajnih cestnih odborov, je znašal v sedanjem proračunu 17,180.000 dinarjev, v novem proračunu pa je dotacija cestnemu fondu proračunana na 5,000.000 Din. Iz te postavke izhaja, da se bo cestni fond, katerega za enkrat še nimamo, ustanovil še pred uveljavljanjem proračuna, odnosno tekom bodoče proračunske dobe.

Banovinski dohodki iz davkov, taks in doklade, ki so bili predvideni v lanskem proračunu na približno 85.6 milijonov di-

narjev, so v novem proračunu znižani na 78.1 milijonov Din.

Proračun predvideva sledeče davke, takse in doklade:

1. Takso za plesne prireditve, podaljšanje policijske ure in doklado na državno takso na vstopnice; 2. 4% takso od vrednosti kinematografskih vstopnic; 3. takso za lovske karte; 4. takso na sečnjogozdov; 5. trošarino na premog; 6. trošarino na električno silo; 7. takso na zakupnino lovišč in ribolovov; 8. takso na živinske potne liste; 9. takso od prenosa nepremičnin; 10. trošarino na alkoholne tekočine; 11. davščino na šmarnice; 12. davke na hiše, oproščene državnega neposred. davka; 13. trošarino na brezalkoholne umetne pijače; 14. 35% doklade na državne neposredne davke.

Nova je med temi davščinami samo trošarina na brezalkoholne umetne pijače, ki naj vrže 1 milijon dinarjev dohodkov. Kako bo ta trošarina urejena, iz proračuna ni razvidno. Doklade na državne neposredne davke, ki so znašale zdaj 40%, naj bi se z novim proračunom znižale na 35%.

Stroške za ceste naj bi pokrili banovinski cestni fond. Iz proračuna za banovinski cestni fond je razvidno, da naj ta fond prevzame tudi vzdrževanje državnih cest v banovini. Izdatki fonda so predvideni na 45 milijonov, prejemki pa na isto vsoto. Sestavljajo se prejemki iz sledečih sredstev:

1. državna in banovinska taksa na motorna vozila 4,000.000 Din; 2. davek na prežno živino 1,000.000 Din; 3. davek za nakladanje in razkladanje za prevoz na železnico 14,500.000 Din; 4. trošarina na bencin 9,000.000 Din; 5. prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest 4,000.000 Din; 6. taksa na šolarske legitimacije 260.000 Din; 7. davek na premije od zavarovanja motornih vozil 250.000 Din; 8. trošarina na pnevmatike 1,000.000 Din; 9. odkup osebnega dela na banovinskih cestah 6,000.000 Din; 10.

razni dohodki 250.000 Din; 11. dotacija od banovine 5,000.000 Din.

Cestni fond predvideva torej celo vrsto novih davščin: na vprežno živino, na nakladanje in razkladanje za prevoz na železnici, na pnevmatiko itd. in računa hkratu, da mu bo država iz lastnih sredstev predkazala: državno takso na motorna vozila in trošarino na bencin. Med novimi davščinami bo najobčutnejša davščina na nakladanje in razkladanje za prevoz na železnici, koje donos je predviden na 14 in pol milijonov dinarjev. Ta davščina bo brez dvoma izdatno obremenila naše gospodarstvo.

To so glavni podatki iz novega proračuna, ki kaže voljo banske uprave, da spravi bremena čim bolj v sklad s plačilno zmoglostjo davkoplačevalcev. Navdaja pa nas nazlic temu skrb za bodočnost kakor bo naše gospodarstvo pri sedaj oslavljeni plačilni zmoglosti zmoglo nova bremena, katera nam je za vzdrževanje cest odmerila banska uprava.

(Po Trgovskem listu.)

d Nj. Vel. kralj in kraljica Marija sta v nedeljo dne 25. jan dospela na daljše bivanje v kraljevsko mesto Zagreb. Prestolnica hrvatskega naroda jima je priredila veličasten sprejem. Po cestah od kolodvora do banskega dvorca, kjer sta se visoka gosta s svojim spremstvom nastanila, se je zbralo okrog 100.000 ljudi. Na kolodvoru so se zbrali k sprejemu najvišji civilni, vojaški in cerkveni dostojanstveniki in zastopniki 600 zagrebskih društev. Ko je prispel dvorni vlak, je zaigrala godba kraljeve garde državno himno. Kralja je v imenu mesta pozdravil zagrebski župan dr. Skrkulj, kraljico pa gospa županja. Med grmenjem topov in navdušenimi cvacijami naroda sta se Nj. Veličanstvi odpeljali v banski dvorec. Obširni Markov trg pred banskim dvorcem je bil natrpan ljudstva, ki je vzklikalo kralju in kraljici. Kralj sam se je z cknja palače ljudstvu zahvalil s kratkim govorom. Kmalu nato si je kraljevska dvojica v avtomobilu ogledala mesto, popoldne pa obiskala Jugoslov. akademijo. Zvečer so viski dvojici Zagrebčani priredili sijajno bakljado. Kralj in kraljica ostaneta v Zagrebu več dni.

d Banski svetniki naše banovine pod predsedstvom g. bana se že nad en teden posvetujejo o sestavi banskega proračuna. Upamo, da imajo pri nalaganju bremen vedno pred očmi bedno stanje našega kmeta. O proračunu pišemo na drugem mestu.

d 29. januarja bo minulo 20 let, odkar je bil g. dr. Bauer posvečen za zagrebskega nadškofa. Mnoga leta srečni biti!

d 74 letnik je postal g. duhovni svetnik in župnik v Št. Jerneju Anton Lesjak. Moža dela Bog ohrani še mnogo let!

d Kalčki akademski starešine so zadnjič volili za predsednika dr. Marka Natlačena. Ostali odbor pa tvorijo: dr. Anton Breclj, dr. Vlado Valenčič, Tone Krošelj, Ivan Martelanc in dr. Mihael Krek. Ziveli!

d Drugi tromesečni kmetijski tečaj na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične 15. februarja in traja do 15. maja t. l.

Kulturnebojni šolski zakenski predlog je angleški parlament z večino zavrnil.

2000 jugoslovanskih delavcev se bo v kratkem vrnilo iz Francije.

Italijanska policija je zaprla Mussolinijevega prijatelja bankirja Petra Gualina.

Francija je uvozila v letu 1930. za 52, izvozila pa za 44 milijard.

Znani boritelj za samostojno Indijo, Gandi, je bil spuščen na svobodo.

Ukinjeno je obsešno stanje v Španiji.

40% prebivalstva je zbolelo na hripi v španskem Madridu.

Obrestna mera v Franciji je sedaj 2-odstotna.

Avstrijska železniška direkcija pozivlja vse uslužbence, naj uporabljajo le avstrijski rjavi premog.

Na svetovni trg so vrgli Rusi svoj sladkor po izredno nizki ceni.

»Debeli Rozak« je umrl v Pragi. 250 kg je tehtala.

Pel milijona ljudi je zbolelo na hripi na Dunaju.

28 milijonov stočkov pšenice hoče kupiti Kitajeka v angleški Kanadi. Bo imelo vpliv na pšenične cene v Evropi.

Pel milijona inozemcev bo izgnala Amerika.

500.000 ton italijanski mernarice počiva.

1000 jugoslovanskih rudarjev bo moralo zapustiti Nemčijo.

Konferenca Mele antante se bo vršila 20. maja v Romuniji.

364 oseb je umrlo doslej na španski v samem Parizu.

2600 stradalajočih otrok hrani bolgarska vlada v obmejnih vaseh.

Za predsednika bodoče razorožitvene konference bo menda izbran češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš.

Ostavko je že podala nedavno imenovana Steegova francoska vlada.

d Zopetna uvedba verouka. V višjih razredih učiteljska in gimnazije so po božičnih počitnicah zopet uvedli obvezno tedensko poučevanje verouka. Telovadbi so odmerili na novo — tri ure.

d Velika nova šolska stavba v Rušah je že pod streho.

d Številne družine in oprostitev od davka. V tem pogledu vladajo med ljudstvom nejasni pojmi. Zakon pravi, da so oproščene direktnih davkov vse družine, ki imajo vsaj devet svojih živih otrok, ali pa so jih kdajkoli imele in sicer devet živih istočasno. Kdor ima danes n. pr. osem živih otrok, a je imel vseh otrok magari 20, ni oproščen direktnega davka, ako jih ni kdaj vsaj en dan istočasno živelo vsaj devet. Ako pa je imel kdo, recimo, pred 20 leti slučajno hkratu devet otrok četudi samo en dan živih, ne plača direktnega davka, pa če so tudi danes že vsi njegovi otroci pri kruhu. To se sicer marsikomu čudno zdi, ampak je tako. In da še ponovimo: Oprostitev davka velja le za direktno davke, ne pa za avtonomne (banovinske, občinske) doklade. Te mora plačati vsakdo, ne glede na število družine. In končno: kdor ima ta čas vsaj devet svojih živih otrok, ali jih je kdajkoli istočasno imel, naj predloži potrebna potrdila pri davčnem uradu. V tem oziru imajo župani potrebna navodila. Prizadeti naj torej vprašajo za morebiti potreben nasvet pri domačih občinskih upravah.

d Vsem civilnim in vojaškim vpokojencem! Dravska finančna direkcija v Ljubljani javlja civilnim in vojaškim vpokojencem svojega področja, da se jim bo v smislu razpisa finančnega ministrstva odkupnina za osebo delo za leto 1931. (kuluk) odtegnila od februarke pokojnine. Kuluk znaša tridnevno pokojnino, t. j. eno desetino mesečnih pokojninskih prejemkov brez draginskih doklad.

d Ljubljanski reševalni voz prevažajo konji tridne Turk za 112 tisoč Din na leto. Po časopisih razpravljajo zadnje čase, če bi ne bilo ceneje, ako bi si občina nabavila lastne konje ali pa še en reševalni avtomobil. Pravijo, da bi bilo ceneje!

d Od zgube živijo ljubljanski mesarji. Kmetje jim prodajajo živino in prašiče skoro polovico ceneje, kot pred letom, cene na mesnem trgu pa so le neznatno padle. Kdo pa tem trpi? Kmet, ki pod ceno prodaja, in mali meščan, ki predrago plačuje. Tržna oblast pa spi, ali pa preganja tržnove zeljarice, če prodajajo zelje za nekaj par višje, kot je ukazano.

d Od zgube žive tudi peki. Pšenica skoraj nima nobene cene. Zemlje imajo pa še vedno isto ceno, kot takrat, ko je bila pšenica po štiri dinarje. Tudi teža je še vedno stara. Kdo gori plača? Kmet, ki po ceni prodaja, in delavec, ki drago plačuje. Kje je oblast?

d Gosliničarji tudi! Po dva dinarja poplajajo kmetje vino! Pa ga še prodati ne morejo. V goslini pa plačajo za najslabšega žvižgovca 14 dinarjev. Prištetje h kupni ceni prevoz in davke in trošarine in kar se za posušiti itd., pa boste videli, koliko žalostno je za zgubo.

d Za tobakarje. Po razpisu uprave drž. monopola Tr. št. 71.400 z dne 12. decembra

Ce ste se mudili dolgo zunaj in se ne počutite dobro

Po težkem delu, ali če ste se mudili dolgo zunaj, ali če se ne počutite dobro, je SLOAN-ov LINIMENT zelo dobro pomirjevalno sredstvo za boleče mišice in otrple ude.

Ulitiranje nepotrebno, ker prodira sam v kožo ublažujoč bolečine otrplih udov, obolelih mišic in živcev. Hladeč opekline in odstranjajoč vsako sled otrplosti in bolečine

Uporabljajte SLOAN zoper revmatizem, išias, bolečine v ledjih, zvinjenje ter kontuzije in zoper vsakovrstne mišične bolezni.

Dobi se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

preganja bolečine.

1930 se cigaretni monopolski papir v knjižnicah sme prodajati samo onim, ki vzamejo s knjižnico vsaj en zavitek monopolskega tobaka. Da ne bo krivega tolmačenja, je treba omeniti, da se križni monopolski tobak sme prodajati v neomejenih količinah tudi brez cigaretnega papirja, medtem ko to za cigaretni papir ne velja, nego se sme prodajati samo tistemu, ki obenem kupi tudi križni tobak.

d Vina ne bodo več dobivali vojaki v sledečem proračunskem letu. (Trgovski list št. 7.)

d Prvi dobiček v vrednosti 7000 Din je zadela 11. t. m. o priliki žrebanja efektne loterije Doma služkinj Lavrič Antonija, vdova iz Loškega potoka 64. Od zadnjih dinarjev, ki jih je trenutno imela pri hiši, je kupila srečko za 5 Din, da tudi ona podpre dobro stvar, in sreča je ravno njo poplačala s konjem ali sobno opravo, kar si bo pač izbrala. Zenici iskreno čestitamo!

d Težave pri pobiranju občinske trošarine. Občine se v splošnem pritožujejo, da imajo pri pobiranju občinske trošarine težave in neprilike. V zadnjih letih se je po njihovih navedbah razpaslo tihotapjenje pijače, posebno špirita. Točilci pijače morajo sicer o prodanih pijačah voditi seznam, toda tihotapstvo se vrši kljub temu. Tihotapjenje špirita se pojavlja posebno na ta način, da oddajajo neki veletrgočniki in trgovci te pijače na fingirana (neprava) imena kupcev v druge občine izven krajev svojega obratovališča. Ko pa pride kontrolni list k občini, kamor je po navedbi v njem bila baje oddana pošiljatev špirita, se pokaže, da je naslovnik odnosno v kontrolnem listu označeni prejemnik — v občini neznan. Špirit je bil v tihotapljen v klove katere občine, ki je bila seveda opeharjena in prikrajšana za svoj dohodek, ker se plačilo davčnine zavezani prejemnik ne more vselej izslediti. V to je dalo povod, da je zaprosila kraljeva banska uprava dravsko finančno upravo, naj do skrajno dopustne močnosti postavi nadzorstvo pri veletrgovcih in založnikih žganih spojnih pijač.

d Izumirajoča vas. Vas Zdihoval v kočevskem okraju je imela skoro 50 prebivalcev, danes pa samo še 14. Od teh sta dva moža že v letih čez petdeset, trije pa so komaj fantje. Ostalo so ženske, razen treh, že tudi vse v letih. Najmlajši je star

13 let. Dva domova z župniščem vred sta prazna in od lastnikov zapuščena. Oni, ki so bili v najlepših letih, so zbežali v mesta, celo v tujino, odkoder se najbrže ne bodo vrnil več. Tako danes. Kaj pa bo čez deset let?

d Vincencijska konferenca v Trbovljah je izdala za leto 1930 za uboge 30.178 Din.

d Električno razsvetljavo dobi postaja Logatec. Vsa vas je bila električno razsvetljena, le postaja je delala doslej izjemo. Vsa čast železniškemu ravnateljstvu, ki je poskrbelo za potrebni kredit. Morebiti bi bilo v korist ugleda železniške uprave, da bi se tudi na drugih postajah, n. pr. v Zalogu, na Rakeku itd., umaknile smrdeče petrolejke zdravi električni luči brez pomoči finančno itak obremenjene občinske uprave.

d Za domače trgovce in obrtnike. Neki ljubljanski časopis je svojčas trdil in grajal, da je ljubljanski mestni magistrat naročil večjo dobavo pisarniških potrebščin v inozemstvu. Ljubljanski župan dr. Puc pojasnjuje: »Vsi mestni uradi imajo od župana strog nalog kupovati tiskovine, knjige, papir in druge pisalne potrebščine edino le pri domačih ljubljanskih tržkah. Ko sem v enem slučaju dožgal, da je podrejen uradnik dal naročilo za razmeroma malo vsoto tujemu ponudniku, sem ga ostro posvaril in ponovno potom okrožnice opozoril vse uradništvo na moj gori omenjeni nalog. To naročilo se je dalo za vsoto 8.940 Din, dočim so se vse druge potrebščine v znesku 163.000 Din izvršile pri domačih tržkah. (V letu 1930). — Tako je prav, domačine je treba vpoštevati! Pa še povsod drugod naj bi prodrlo vsepovsod to načelo. So žalibog še tu in tam odlični Jugoslovani, ki menijo, da bodo ob visokorodne hlače, če ne naroče dragega mehkega stola iz daljnega inozemstva.

d Premogokop bodo obnovili v Stanovskem pri Poljčanah.

d Divjo mačko je ustrelil mizarški mojster g. Anton Poženel iz Logatca. Za ta kraj redek pojav.

d Spretni ribolovec je g. Kačič Karl, pekovski mojster v Trbovljah. Minulo nedeljo so mu ljudje povedali, da so videli v Savi lepega sulca. Takoj se je napotil k vodi in ugledal v njej žival. Poskusi svo-

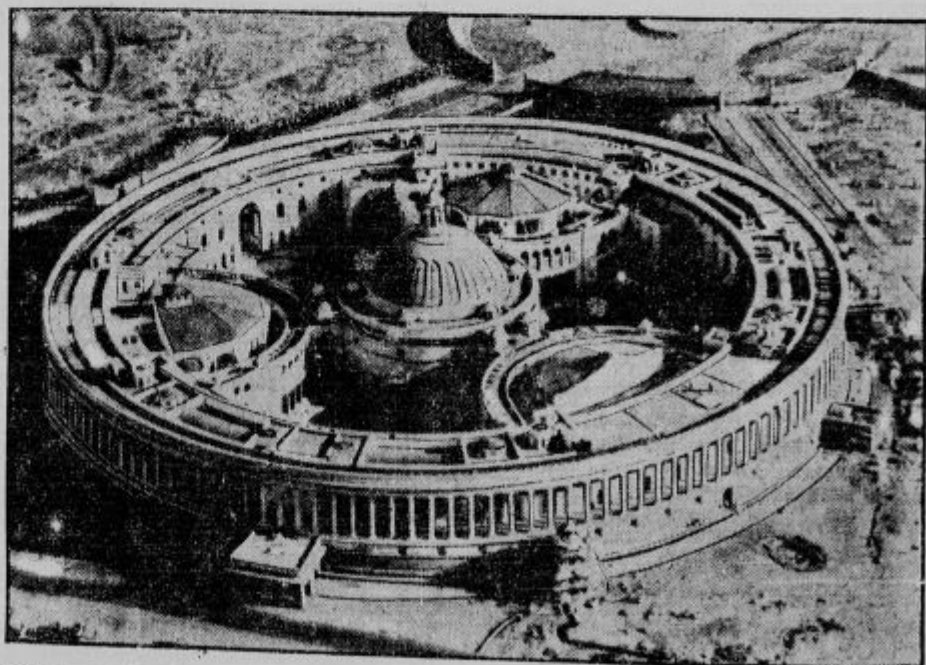
Pogled v sejno dvorano Društva narodov v Zenevi. Vse kaže, da Društvo narodov ne bo moglo izpolniti vseh nad, ki jih stavi vanj propadajoča Evropa. Medsebojne ljubezni manjka. Pri zeleni mizi govorijo o miru, doma se pa mrzlično pripravljajo na nove vojske.

»On: Ja, za božjo voljo, kaj pa da si mi kupila tako velike srajce?»

»Ona: Prvič, ravno toliko stanejo kot majhne, drugi pa, ne maram, da bi vsaka prodajalka vedela, da sem vzela takega pinča pridlikavega, kakoršen si ti.«

Odločilne osebe v evropski politiki: italijanski zunanji minister Grandi, Francoski zun. minister Briand in angleški zun. minister Henderson.

Indije ni mogoče vladati z bajoneti je rekel angleški min. predsednik Macdonald. Indija je s svojimi 350 milijoni ljudi se je začela upirati angleške mu gospodstvu. Angleži so bili toliko uvideni, da so dali Indiji najširšo avtonomijo, s katero bodo najbrže tudi voditelji indskega gibanja zadovoljni. Na sliki zgoraj vidite krasno palačo parlamenta v Delhiju in dva uplivna kneza, maharadži iz Kašmira in Buroda.

jo srečo, vrže trnek tik pred ribo in žival se niti ne premakne ne. On gleda in premišljuje, kaj bi moralo biti in misli kaj zdaj storiti. Vrže za to primerno vrvice k zadnjemu delu ribe ter naredi zanjko. To pa je naredil tako, da je zadržal žival za rep, ter privlekel sulca h kraju. Na suhem pa je opazil, da je žival drugače popolnoma zdrava, samo slepa je bila popolnoma. Sulc je bil dolg 80 cm in je tehtal 8 kg. Končno besedo prepustimo — ribolovcem.

d 8 kemanderskim viteškim križem reda sv. Gregorja je odlikoval sv. oče našega ameriškega poslanika g. dr. L. Pittman. Priščno čestitamo!

d Nevarno je oklel v Lemcatu v Ameriki frančiškan p. Allenz Miklavčič, ki je bil pred odhodom iz merja župnik na Vrhu pri Sv. Treh kraljih. Molimo zanj!

d Notarska mesta. Na sedežu višjega dolžnega sodišča v Ljubljani je dolžnih 5 notar-kih mest v Ljubljani, 4 v Mariboru, 2 v Celju, Murski Soboti in Ptuj, 1 v Brežicah, Igju, Gor. Laškem, Višnji gori, Vranjem, Vrhniki, Gornjem gradu, Gor. Radgoni, Dolenji Lendavi, Žužemberku, Kamniku, Koziem, Konjicah, Kostanjevici, Kočevju, Kranju, Kranjski gori, Kiškem, Laškem, Ljubli, Logatcu, Lazu, Ljutomeru, Metliki, Mokrancu, Marenbergu, Novem mestu, Ormožu, Prevaljah, Radefah, Radovljici, Ribnici, Rogatecu, St. Lenartu, Sevnici, Trzinu, Cerknici, Crenčlji, Skofji Loki, Smarju in Štanjaju.

d Gradbena dela za regulacijo Ljubljane je kot najnižja ponudnica dobila tvrdka inž. Dukič. Ministrstvo za javne zgradbe je licitacije potrdilo, tako da bodo z delom spomladi že pričeli.

d 170 kg težkega divjega merjasa je pogodil s krasnim strelom na lovu pri Kozjem na Štajerskem notarski kandidat g. Galle Karl iz Ljubljane.

d Zimskosportne prireditve v Bohinju so preložili na poznejši čas.

d Se že začeli. Pekli v Novem Sadu so dvignili ceno belemu kruhu na 3,50 Din za kilogram. Obrtna zbornica je opozorila peke, da povečanje ni opravičljivo. S kakšnim uspehom, že ne vemo.

d 119 milijonov je zastankov neplačane davka pri davčnem uradu v Subotici, in sicer v dobri od leta 1919. do 1930.

d Tovarna žarnic »Volta« v Mariboru načelijo na novo zgraditi s sedelevanjem švicarskega kapitala.

d Oljka je na splešno slabo obrabila v Dalmaciji. Škodoval je mrčes. Sad je odpadel, preden je dozrel. Topot je oljka za 80 odstotkov slabše uspela kot prejšnje leto.

d Higijensko razstavo so otvorili pred tedni v televadnici osnovne šole na Jesenicah. Vsak večer so bila tudi zdravstvena predavanja.

d Ena dvanaestina mariborskega prebivalstva stanuje v mestnih hišah.

d Samopomoč so organizirali člani gajilnega društva v Skofji Loki. Vsak član plačuje četrtletno 10 Din. Ob smrti vsakega člana se izplača njegovim sorodnikom 2000 Din.

d Za tobak in pijačo je dal Maribor preteklo leto 47.718.000 dinarjev. Lepa vsota!

d Letos poteče 300 let, odkar so je na Gorici pričela opravljati božja služba v majhni, leseni kapelici posvečeni božjemu grebu. Na tem mestu stoji dandanes veličastna, romarska župna cerkev s tremi visokimi in kipežimi zvoniki, posvečena presv. Trojici, ki je središče in krona Slovenskih gor. Trojičani, nanjo ponosni, so sklenili, da bodo letos na svoje stroške zunanost cerkve prenovili in jo temeljito popravili, druge leto pa tem slovesnejše praznovati 300letnico.

d Zaradi sklenitve trgovske pogodbe se bodo pričela 15. februarja v Madridu pogajanja med Jugoslavijo in Španijo.

d Banska uprava dunavske banovine je poslala podrejenim občinam okrožnico z nalogom, da s primernimi občinskimi deli zaposle brezposelne in jim dajo tako priliko zaslužka.

Za šport in štrapac

Ob mokrohladnem vremenu vzemite

Šmollovo gumitran-mast za usnje,

katera mehča usnje in ga dela nepremočljivega.

d Proti lažem gotovih inčenskih listov je postal pretekli teden izjavo ministrski predsednik g. general Živkovič. Neki naši državni svažni časopisi so si namreč kratkoma izmislili, da je bilo zaprtih 17 višjih oficirjev in še druge bedastoče o nameravani spremembi vlade itd. General Živkovič je dejal med drugim: »Vi, ki živite v naši državi in neposredno gledate razmere v Jugoslaviji, najlažje izprevidite, kako grda je genja, ki se vodi proti naši domovini.«

d Krematorij (stavba za sežiganje mrtličev) hočejo sezidati v Belgradu. Kot poročajo v takih stvareh dobro poučeno »Jutro«, brdo tam ujedinjeno sežigali trupla katoličancev, pravoslavnikov, mohamedancev itd., seveda verskih odpadnikov, ker krščanske cerkve sežiganja ne dopuščajo. Jutro tudi ve povedati, da bo veljala stavba eden in pol milijona dinarjev in da je belgrajska občinska uprava krematoriju naklonjena. Pravi verniki bodo seveda slej ko prej zahtevali cerkveni pokop. Za framazone, ki menijo, da ubeže božji sodbi, ako jim truplo že na tem svetu zgori, bo novi belgrajski krematorij vesel dogodek.

d Za pravoslavno cerkev v Ljubljani je ljubljanska mestna občina brezplačno odstopila krasen prostor blizu Narodnega doma. Tudi o katoliški stolnici v Belgradu

se že dolgo govori. Vse je pripravljeno, le prostora še ni. Ker je po 6. januarju zanjamčena enakopravnost vseh priznanih verskoizpovedi, bo vprašanje prostora za novo katoliško stolnico v Belgradu od strani belgrajske mestne uprave gotovo rešeno v najkrajšem času. saj načrti jamči, da bo nova moderna katoliška hiša božja starem in novemu Belgradu le v okras in ponos.

d Zaken e zdravnikov je podpisal Nj. Vel. kralj. Zaken določa natančno pravice in dolžnosti zdravnikov, ki so v državni službi, predvsem onih, ki so v službi Osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

d V Subotici bodo odprli ljudsko kuhinjo, kjer bo dobivalo hrano 1000 oseb na dan. Občinski svet je dal za brezposelne in mestne reveže 100.000 Din podpore. Tozadevna pomoč bi bila lahko še večja tam in drugod, ako bi se varčevalo vseh povsod, kjer je varčevanje brez škode za napredek človeške družbe, mogoče.

d Načrti za osuševanje »Popovega polja« v zetski banovini (Crna gora) so izgotovljeni in predloženi ministrskemu svetu. Stroški osušenja so proračunjeni na 30—40 milijonov dinarjev. Nameravana je gradba predora, ki bo vodil do morja. Na Popovem polju samem hočejo zgraditi velik rezervoar, ki bi ob početku suše namakal njive. Izhod predora bi bil 200 m nad morsk gladino; slap hočejo porabiti za obratovanje velike električne centrale, ki bi oskrbovala vso Zetsko in del Primorske banovine z električno silo. Kakor se sliši, se zanima velika francosko-švicarska skupina za izvršitev tega načrta; sliši se, da je pripravljena izvesti vso gradbo v lastni režiiji in na lastne stroške proti oddaji koncesije za izrabo vodne sile za dobo 99 let. Odločitev se bo izvršila v bližnjih dneh.

d Kar osem velikih lesnih podjetij je ustavilo obratovanje in odpustilo delavce te dni v Bosni. Ali se v težavnih časih držimo vsi gesla: Najprej živeti, potem šele modrovati?

d Agrarni zakon to podpisan januarja, februarja pa čisto gotovo, je izjavil ban g. dr. Marušić predsedniku agrarne zadruge v Crensovcih. (»Novine« št. 4.)

d Za pol milijona dinarjev prašičev je uničila svinjska kuga v okolici Daruvara.

d V kralja Petra kanalu v Novem Vrbasu so pred nekaj dnevi našli moško truplo, ki je z obrazom tiščalo v blato. Pri njem so našli steklenico žganja, po čemer sodijo, da je najbrže pijan padel v kanal. Po obraznih potezah sodeč je moral biti smrtni boj strašen. — Kdo je, do sedaj še niso ugotovili, dasi je neki človek zatrjeval, da je najbrže mešetar Mihael Tauss iz Sekića.

d 3 milijone 200 tisoč kg raznih rib so ujeli lani v našem morju. Od teh je bilo prodanih 1.800.000 kg surovih in 1.400.000 kg nasoljenih.

d Tudi sarajevski časnikarji si hočejo po zgledu belgrajskih sezidati svoj dom. Potrebna sredstva so že zbrana. Mestna uprava je naklonila potrebno zemljišče v »ročni Sarajeva«.

d Strokovno šolo za prikrejevanje ženskih oblek so otvorile zagrebške usmiljenke redovnice na otoku Zlarinu v Dalmaciji.

Naši prijatelji in čitatelji iz Gorede nas pozdravljajo

Vsak dan

Vas obvešča »Slovenec« o vsem, kar je novega v svetu in po domovini. — Zastonj na ogled Vam pošlje list uprava, če ji sporočite svoj naslov!

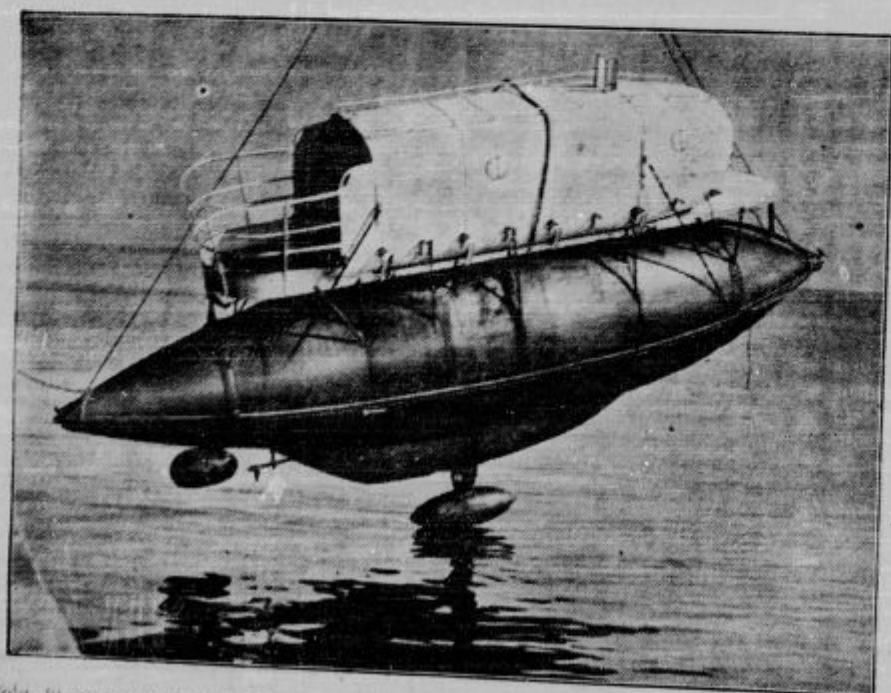
Poljski pravosodni minister Mihalowski, ki ga boče poljska pravniška zveza zaradi dogodkov v Berlinu v nemškem postaviti pred stanovsko sodišče.

Dr. Beas, z. s. zunanji minister, najbližnji kandidat za predsednika bodoče razorožitvene konference.

Francoski general Baratier, ki mu je Francija poverila nalogo, da nadzoruje Nemčijo

Čoln, ki se ne more prevrniti in potopiti je izumil Nemec. 1928. Uporabljal ga bodo naše športniki za pot v Ameriko.

Športniki pri sankanju.

Solo obiskuje za enkrat 40 učen. Usmiljenke so otvorile na otoku tudi otroški vrtec.

d Ker plavajo ledene plošče je promet s parobrodi na Donavi ustavljen.

d Nov frančiškanski samostan bo skoraj gotov v Zenici. Tja se hočejo preseliti redovniki slavnega starodavnega samostana Guča Gora pri Travniku.

d Stoletnico obstoja praznuje letos bolnišnica v Pančevu. Je med najstarejšimi v Jugoslaviji.

d V Ljubljani je preminul pehotni kapitan I. razreda g. Josip Šircel. Truplo priljubljenega oficirja so prepeljali v rojstni kraj v Mokronog. Na svidenje nad zvezdami!

d V ljubljanski splošni bolnišnici je odšla po plačilo na drugi svet vpokojena učiteljica ga. Ana Suhadole, rojena Pour. N. p. v. m.!

d Na Bizelskem so pokopali 26. januarja tamošnjega župnika g. Rudolfa Rakelja. Bog mu daj večni mir!

d Pri Sv. Trojici v Slov. goricah je umrl učitelj v pokoj g. Jakob Kovačič, do zadnjega zvest krščanskim načelom. Zgledu vzgojitelju večni mir!

d Srčna kap je zadela pri pisalni mizi notarja g. Ivana Horvata v Kamniku. Daj mu Gospod večni mir!

d Umrli je mati dveh duhovnikov ga. Ivana Lunder na Velikih Poljanah v 79 letu starosti. Bog ji daj večni mir! Druge pa tolaži Bog!

d Ponoči je bil zahrbtno napaden 22-letni štuhec Franc od Male Nedelje pri Ormožu. Strel iz zasede mu je končal življenje.

d Avto je trčil v lokomotivo v Konjicah. Lastnik avtomobila g. Grobelšek je bil na mestu mrtev, šofer Matela in učiteljica Jurčič sta težje, učitelj Jurčič pa lažje ranjen.

d Ker so hoteli spati na gorkem so si postavili v neko čumnato v Ljubljani pečico z ogljem trije Bosanci: 45letna Aljka Romičeva iz vasi Kozarac pri Prijedvoru, njen 14letni sin Meha in 21letni brezposelni Nikola Košanovič iz Drežnice pri Ogulinu. Razvijajoči se strupeni plini so mater in sina uničili do smrti. Košanovič pa se bori z življenjem v ljubljanski bolnišnici.

d Štirje požari. Na Njivicah pri Radečah je vpepeljal požar gospodarsko poslopje posestnika Antona Novaka. — Kozolec je zgorel veletrgovcu g. Verbiču v Dolenjem Logatcu. — Hišica je pogorela kočarju Gabrovcu Andreju v Dragotinskih pri Zgornji Radgoni. — Ogenj je uničil Sapačovo hišo v Breznovcih v Slovenski krajini. Zadnji požar so povzročili kurji tatovi.

d Vse je pogorelo, samo čebeljak je še ostal posestniku Baniču v Hrvatskem brodu.

d Vse premoženje je uničil požar posestniku Jožetu Gorišku v Dohah pri Kostanjevici. Sodijo, da je bil ogenj podtaknjen.

d Pozor na rjave žeblje! V ljubljansko bolnišnico je prišel 67 letni Janez Urbanija, posestnik iz Gornjih Kosez 6 pri Moravčah. Ta se je pred enim letom zbodel v hlevu z roko v rjav žebelj, roka pa mu

je pričela sedaj otekati in je moral v bolnišnico. Urbanija je v nevarnosti, da izgubi roko, povrhe tega pa je še hujša nevarnost, da se ni smrtnonevarno zastrupil.

d Jermen ga je pograbil. V valjenem mlinu Ivana Juvana v Gamelnah je bil zaposlen za delavca 43letni Pavel Traven, rojen in stanujoč v Gor. Gamelnah 36. Med delom se je preveč približal transmisijeski jermenu. Jermen je nesrečnega Travna pograbil in ga pričel sukati in vrteti. Traven se ni mogel rešiti objema jermena, ki ga je večkrat zaporedoma z vso silo butnil pri vrtenju ob zid, dokler ga ni vsega polomljenega in pobitega vrgel ob tla. Traven je obležal nezavesten. Ljudje so mu takoj nudili prvo pomoč, nato pa so ga prepeljali v bolnišnico. Traven ima znatne zunanje poškodbe in še hujše notranje, tako da je le malo upanja, da bi okrevljal ter nima sedaj med življenjem in smrtjo.

d Ponoči 25. januarja se je na progi Mestar—Sarajevo pripetila težka železniška nesreča. Potniški vlak št. 13 je zavozil na nekem ovinku na poškodovano progo. Službeni voz in potniški vagon sta se odtrgala od vlaka in padla do obale reke Neretve. Pri tej nesreči sta bila težko ranjena strojevodja Buhač in vlakovodja Gjup.

d Ker je bil čoln preobložen. Čez reko Trebižato, ki teče skozi kraj Čapljino, ni v bližini nobenega mostu. Zato se tamkajšnji prebivalci, dnevno kakih 500, prevažajo čez reko s čolni. Oni dan se je hotelo osem deklet prepeljati s čolnom. Sedem se jih je vsedlo v čoln, osem pa je čoln potisnila od brega in nato skočila vanj. Ker je bil čoln preobložen, se je nagnil, prevrnil in potopil. Ženske si niso mogle s plavanjem dosti pomagati, ker so bile zimsko oblečene. V bližini je tedaj stal samo neki pastirček, ki je imel toliko prisotnosti duha, da je takoj dobil nekakšno vrv in jo vrgel ženam. Čeprav jim je včasih vrv padla prav na glavo, niso imele ubožice toliko prisotnosti duha, da bi se prijele zanjo. Vendar se je pastirčku končno le posrečilo spraviti na suho štiri ženske. Ostale štiri pa so se potopile. Tri so 17- do 18letne deklice, ena pa 30letna žena, ki je bila že deveti mesec noseča.

d V znamenju »moderne« izobrazbe. V bolnišnici v Vršacu je umrlo 25letno dekle vsled zastrupitve. Policija je dognala, da je postala ta ženska žrtev neke Terezije Menesi, ki je raznim v blagoslovljenem stanju se nahajajočim brezplačno dajala dolge igle v svrhu odprave plodu. Naj povemo: vsi dečki domovi in vse porodnišnice, posvetovalnice, vse premije za številne družine in vse druge novotarije ne bodo rešile jugoslovanskega naroda pogina bele smrti, ako se ne bo vzporedno z izobrazbo utrjevala v ljudskih dušah tudi vera v Boga in Njegovu Cerkev.

d Tatovi so udrli v poštni urad v Trebelnem. So premetali vse predale in mize, vendar pa je ostala blagajna nedotaknjena. Najbolj prav na vse strani.

d Če skril ne boš... Sodišče v Subotici je obsodilo dva železničarja radi raznih tatvin na šest oziroma dva in pol meseca ječe. Količ pa je dobil pet mesecev, ker je nekemu potniku mesto voznega listka za več časa potegnill denarnico iz žepa.

d Pri zaprtju, preobilici krvi v spodnjem delu telesa, pritisku krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sape, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev tesnobnostnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef«-vodo z zelo zadovoljivim uspehom tudi pri težkočah v letih menjave. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Radio.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče; 12.45 Dnevne vesti; 13.00 Cas, plošče, borza; 17.30 Popoldanski koncert; 22.00 Poročila in časovna napoved. — Četrtek, 29. januarja: 17.30 Otroška ura. 18.30 Plošče. 18.30 Gimnastične vaje. 19. Srbohrvaščina. 19.30 Potres v Ljubljani l. 1895. 20. Dusevna vzgoja otroka. 20.30 Koncert delavske godbe »Zarja«. 21.30 Sentimentalni narodni napipi, poje g. Mirko Jelačin. 22.15 Radio-orkester. — Petek, 30. januarja: 17.30 Mladinska ura: Klavirske točke izvaja Vojka Prelovec, slovenske narodne pesmi poje Karmen Antič. 18.30 Naši nagrobni spomeniki in napipi. 19. Francoščina. 19.30 Tedenska razdelitev gospodinjinskih del. 20. Vesela šahovska ura. 20.30 Koncert Radio-orkestra. — Sobota, 31. januarja: 18. V dolini gradov. 18.30 Radio-orkester. 19.30 Angleščina. 20. Filozofija evangelija. 20.30 Radio-orkester. — Nedelja, 1. februarja: 9 Kmetijska ura. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje. 10.20 Nauk o serviranju. 11. Radio-orkester. 15.30 Prenos smuških skokov iz Bohinja. 15. Kmečka žena. 15.30 Plošče. 16. Humoristično čtivo. 16.30 Harmonika-solo. 17. Ljudska igra: Užitkarji (Ljudski oder). 20. Samospeli ge. Pavle Lovsetove. 20.45 Citre-solo, radio-orkester. — Ponedeljek, 2. februarja: 9 Kmetijska ura. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje. 10.20 Književodstvo za hotelarje. 11. Radio-orkester. 15. Kmetijski dom — ponos kmetijske žene. 15.30 Kuharjev šramel kvartet. 16.30 Humoristično čtivo. 17. Prenos razglasitve rezultatov in razdelitve nagrad iz Bohinja. 20. Predavanje o slovenski narodni pesmi. 20.30 Oktet »Ljubljanskega zvonca« poje slovenske narodne pesmi. Radio-orkester. — Torek, 3. februarja: 18.30 Vpliv vrtenja na obliko zemlje. 19. Mladinska ura (kako si uredim kemični laboratorij). 19.30 Nemščina. 20. Flauta solo s klavirjem. 21. Radio-orkester. — Sreda, 4. februarja: 18.30 Nekaj o mostovih velikih razponov. 19. Rusčina. 19.30 Literarna ura. 20. Predavanje o slovenski narodni pesmi. 20.30 Sonny-boy jazz.

NAZNANILA

n Prosvetno društvo za Hrastje in okolico uprizaro v nedeljo, 1. febr. dramo v štirih dejanjih »Materinsko srce«. Začetek ob treh popoldne. Vljudo vabi odbor.

n Katol. prosvetno društvo v št. Jerneju na Dol. priredi v nedeljo, 1. febr. po litanijah v društveni dvorani gledal. predstavo »Divji lovec« v štirih dejanjih (Finžgar). Vabljeni tudi okoliška društva.

d Vel. Lašče. Prosvetno društvo ponovi na splošno željo igro »Rokovnjače«, dne 2. febr. ob 15 popoldne.

n Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Gregorju na Dolenjskem uprizaro dne 1. febr. »Davek na samce« burko v treh dej. Kdor se hoče pošteno nasmejati naj pride ob treh popoldne v dvorano.

n Kat. prosvetno društvo v Retečah pri škofji Loki uprizaro na Svečnicu ob treh burko v 3 dejanjih »Teta na konju«.

Črnuče. Prosvetno društvo uprizaro v nedeljo 1. februarja dramo »Čez deset let«. Vsebinska drama, ki je nova, je vzeta iz naših domačih povojnih razmer. Iskreno vabimo!

Kmetije, oklenite se Kmet. zvezel

PO DOMOVINI

Pismo iz »Zlate deželce«.

Sheboygan Wisconsin.

Čudna je usoda slovenskega delavca, ki se izseli v tuje kraje. Svoje mlade moči proda kapitalizmu, ki jih izseva kakor in kolikor se mu ljubi. Srca pa nima zanj. Ko so zaloge polne in naroti malo, za delavca ni več kriča. Po dva ali tri dni na teden dobi delo in še to le po par ur na dan. Zdaj si pa mislite družino s petimi, šestimi otroki pri tako pičlem zaslužku. Koliko jih je, ki stradajo bolj kot v stari domovini. Za nekatere narode je še lažje tu kot pa za Slovence, ki znajo biti skromni in varčevati. — Da bi vi videli, kakšna strašna revščina je sedaj v Ameriki, v deželi, ki ima več kot polovico vsega zlata na svetu v svojih bankah! Ne mogli bi verjeti, da je kaj takega mogoče! In tukaj ne poznamo kakšnega delarskega zavarovanja ali pa brezposelnih podpor. — Veliko je tu Slovencev, ki so v Ameriki že 20 in več let pa nimajo ničesar in stradajo. Se zadolžiti se ne morejo, — nihče jim ne zaupa. — Res je Amerika tukaj dobra, kadar je dosti dela in je človeč mladi in zdrav. Ako človek tukaj izrabljuje čas in se s prihranjenimi denarjem vrne v stari kraj, da podpre svoje gospodarstvo, je najbolje storil. Seveda, oženjen človek z družino se težko veli. — V starem kraju pa imajo tudi marsikdaj napačno sodbo o ameriškem bogastvu. Tam vidijo samo bogate Američane. Rečejo: ne morejo tja, la tebi je vsaj 90 oči sio. Ti soče in tisoče jih je, ki bi se radi vrnili domov, ko bi se mogli. In pravijo, da bi doma tudi lahko izhajali, če bi tako trdo delali, kakor morajo tukaj. Prijateljski pozdrav moji mili domovini, posebno pa rojakom iz Veleseva, če fare! — Janez Zorman.

Iz Nemčije.

(Hambora ob Reni.)

Radko slavnosti je praznovala gospa Neža Omers, doma iz Cerkelj pri Kranju. Sedaj je na obisku pri sinu Antonu in hčeri Mariji Kočar. Ohlajala je 21. t. m. 73letno rojstva. Ravno ta dan so minila 3 leta, kar ji je umrl mož Andrej. Imenovana je mati devetih otrok, od katerih živijo še štirje. Eden je padel na ital. fronti 1. 1917., dva živita v domovini, starejši Ivan je večletni občinski tajnik in Angala, ki je že več let učevala, je šolska učiteljica v Cerkljah. K njeni čestitki se je pridružil tudi porski odsek »Zvone iz Hambora«, ki je zapel več narodnih pesni. Stara mati je imela sčuno oči od radosti in presenečenja. Vsi ji želimo, da bi še mnogo let zdrava in vesela doživela, in se še čvrsta vrnila v svojo lepo domovino.

Za napredek.

(Nova Oselca nad Skofjo Loko.)

Nasa prosveta je lansko leto priredila na našem skromnem odru 5 gledaliških predstav in dva šaljiva prizorčka. Vse predstave so bile dobro obiskane. 18. jan. se je izvajala igrata trodeljanka »Radi orehac. Na pustno nedeljo bomo pa videli »Moč uniform«. Za novi dom pridno deluje pripravljani odbor, kateremu pomagajo vsi, ki dobro mislijo.

Pozdrav.

(Iz goranjskih gozdov.)

Slovenski fantje iz Prekmurja, zaposleni pri gozdnem delu na Goranjskem pozdravljamo vse svoje prijatelje in znance, s katerimi so bili večkrat v veseli družbi: J. Kizma, P. Nuhar, L. Gerenčer, M. Tolmaj (Čentiba), P. Oslaj, M. Oslaj, I. Fujs (Filovec).

Razno.

(St. Jošt nad Vrhniko.)

Da pri nas z veseljem čitamo dobre časopise, priča to, da prihaja k nam 71 izvodov »Domoljubac. Pa tudi »Slovenec« in nabožnih listov imajo tukaj precej naročenih, tako da ni skovaj nobene hiše, kamor ne bi prihajal katoliški časopis. V preteklem letu je bilo v naši

fari rojenih 42, umrlo jih je 13, porok je bilo 7, prosvetno društvo šteje nad 90 članov. V društvenem dvorani se vsak dan — kljub zimskemu času — slišijo glasovi kukavice. Pa ne samo to, tu se lahko sliši vse, kar človek potrebuje za vzgojo in izobrazbo. Zato skrbi radio-aparat. V dvorani in na odru imamo električno razsvetljavo. Pred kratkim se je ustanovil fantovski odsek, ki šteje 15 članov. Mislimo tudi na ustanovitve knjižnice. Precejšnje število fantov in deklet se udeležuje društvenega življenja. Lahko bi jih bilo pa še več. Pogosto se sliši beseda, da društvo ni za kmečke fante. Mi pa pravimo, boljše je društvo nego gostilna in slaba družba, boljše je dober časopis in dobra knjiga, nego pa noč in kol. — Mižerski mojster g. Tominc Janec je svojo delavnico opremil s stroji. Podjetnemu mojstru želimo obilo uspehov. — Tukajšnja Kmetijska zadruga, ki je bila že pred leti osnovana, začne v kratkem poslovati kot podružnica Horjulske zadruge.

Ustanovitev krajevnega odbora Rdečega križa.

(Ježica.)

V nedeljo, 18. jan. se je vršil ustanovni občni zbor kraj. odbora Rdečega križa na Ježici v Društvenem domu. Občni zbor je posetil g. okr. načelnik dr. Andrejka, ki je dal pobudo za ustanovitev Rdečega križa, dalje delegat obl. odbora R. k. in zastopnik ljubljanskih samurajev. Zbralo se je 120 članov, ki so z zanimanjem sledili predavanju delegata R. k. Nato je g. Mekinda Ivan opisal delovanje R. k. v severnih državah ter navduševal navzoče za prekrstno organizacijo. Občni zbor je pozdravil tudi okr. načelnik. Soglasno je bil izvoljen za predsednika g. Franc Sever, v odbor pa: gg. Košir Franc, župnik, Grmek Anton, šol. upr., Dimnik Mihael, obč. svetnik iz Jarš. Plevnik Ignacij iz Tomačevega, Strah Franc iz Stožice, Dovč Iverka, bančna uradnica, Dovč Marija iz Male vasi, Ivan Ramovč iz Savelj, Novelli Leopold iz Stožice. V nadzorstvo so bili izvoljeni: gg. dr. Bizjak Ivan, okr. sodnik iz Stožice, Subelj Ignacij iz Savelj in Mekinda Ivan iz Stožice. Posebno zanimanje so pokazale ženske, ki so se odzvale vabilu v polnem številu. Največjo zaslugo na tako lepo uspelem občnem zboru pa imata gg. župan Sever in njegov sin. Mladi človekoljubni organizaciji želimo najboljših uspehov!

Novice.

(Poljane pod Stango.)

Po naši cesti smo guzili blato skoro do kolena. Upamo, da bo sedaj, ko je pošebrano, vsaj za nekaj časa bolje. — Predpust je tu porok za malo. Ženiti, pridite, nevest dobite pri nas vsake sorte. — V težkih razmerah živimo. Mnogo moških je brez dela, mnogo družin brez kruha. — V Stangi smo imeli že dvakrat igro: »Poštena skrivnost« in »Čarodejna brivnica«. Vsa čast igralcem, ki so se dobro odrezali.

Tamburaški zbor in koncert.

(Medija-Izlake.)

Tamburaški zbor gasilcev se je prav lepo razvil in mnogo napredoval. Članstvo spremlja vedno večjemu napredovanju. Pohvaliti moramo posebno kapelnika g. J. Hočvarja. Da tamburaški zbor pokaže kaj zna, bo priredil na Svečnico ob treh popoldnih v Zadrugni dvorani koncert z bogatim sporedom. Na svidenje pri koncertu!

Delo za napredek.

(Delenja vas.)

Leto ino zimo smo pri nas kaj živlani na prosvetnem in gospodarskem polju. Preteklo nedeljo smo imeli ustanovni občni zbor Kmetijske Zveze. Govoril je pri dobri udeležbi g. dr. Mihavec tako priprosto, pa prepričevalno, da smo odšli s shoda jako zadovoljni. Kmečka zveza se hitro razvija. V ponedeljek pa smo zaključili gospodinjki tečaj, ki se je vršil

čest tednov v občinskem domu. Priglasenih je bilo pa toliko deklet, da se bo takoj začel še en tečaj. Dekleta se zelo pohvalijo. V šoli se vrši gospodarski tečaj za fante, ki bo trajal dve leti po 6 tednov. Vožita ga g. šolski vodja Vovčina in župnik g. Skulj. Fantov pride na tečaj do 32. — Od središča župnije malo oddaljena Rakitnica se letos kaj pridno udeležuje prosvetnega dela. Da ne zaostanemo, so štirje fante prosvetnega društva kar sami nabavili radio, ki nam krajša čas pri g. J. Lovšinu. — Prosvetno društvo pripravlja dve lepi igri za prihodnje nedelje! Zares živlano delo in lep napredek!

Krošnjariji.

(Ribnica.)

Na prejšnjo zadrugo je banska uprava sedanjega podžupana g. Kočevju toliko spreminila, da bodo mladoletniki do 18 let »meli krošnjariji« s starejšimi skupaj. Dobili bodo lahko tudi p. ni list. Fante od 18. leta do izpolnjene vojaške službe ne dobe ne obrabe dovolnice ne polnega lista. Po dovršeni vojaški službi pa do izpolnjene 24. leta bodo zopet lahko dobili črtno dovoljenje in potni list. Zadruga je pri ministrstvu zaprosila za prejšnje pravice mladoletnih.

† Ivan Lončar.

(Kočevje.)

V nedeljo smo pokopali bivšega župana in sedanjega podžupana g. Iv. Lončarja. Beležal je že delj časa, trdno je pa upal, da učaka še spomlad, pa je Bog sklenil drugače. Pogreb je bil tako lep in velik, da Kočevje ne pomeni enakega. Priprosto Tržičan si je pridobil v mestu Kočevju in okolici s svojim krščanskim značajem, ki ga nikdar skrilal in tajil, ki se je kazal v odločnem versko-udeleževanju ter v pridici in poštenem delu bodisi kot župan, bodisi kot sodelavec pri organizacijah — tako spoštovanje, da smo bili vsi, zrač veliko udeležbo pri pogrebu, zelo presenečeni. Vse mesto, ne glede na narodnost ali stan, je izkazalo blagopokojnemu poslednjo čast. Ob odprtem grobu se je poslovil župan g. Kosinovec, povdarjajoč nesebično, požrtvovalno in pošteno delo pokojnika. Poslednje mesec zadržava je posvetil g. Lončar zlasti delu za novo ustanovljeno ljudsko posojilnico, katere prvi podnačelnik in soustanovitelj je bil. Pomagal je pri vodstvu Mlekarnice in Delavski kuhinje, do katere je imel posebno vstopajo. Snuval je vedno nove načrte, katerih pa ni mogel vseh izvršiti, ker mu je božja volja prehitro ustavila pridno in delavno roko. Ohranimo mu hvalčen spomin! N. v. m. p.

Predpustna radovednost.

(Cerklje ob Krki.)

Radovednost je huda bolezen, čeprav ni nikomur smrtno nevarna. In v predpustnih dneh je ta bolezen vsako leto po deželi zelo razširjena. Mi pederški ljudje se predpustom za ves svet nič ne brigamo, ko imamo na toliko skrbi z ženini in nevestami! To so res skrbi, to je res prava bolezen — radovednost, dekle je človek ne napsa do siteda! Kdo se ženi, koliko so ženini in neveste stari, kje bo poroka, v kakšnih oblekah bodo neveste, kdo bo včel harmoniko, koliko dni bodo svatovaleži itd. itd! To so vzroki predpustne bolezni. Da to bolezen saj nekaterim ozdravim, bom povedal to-le: Pri nas so zadnji ponedeljek stali pred oltarjem štirje pari. Pa ne vsi nankrat, ampak v dveh skupinah. Zakaj? Zato, ker pravijo »modrijanis, da tisti par, ki bi bil tretji, ne bi bil srečen! Pa naj nihče ne misli, da to ni res! — Izmed ženinov so trije bili člani mladeniške Marijine družbe (eden je pa pa iz sosednje župnije, kjer nimajo družbe), neveste so pa vse štiri članice dekliške Marijine družbe. Dva ženina in ena nevesta so tudi cerkveni pevci. Dva ženina sta bila učena kmetijsko-madaljevalne šole. Eni izmed nevest so očetu ustrelili pred 14 leti in sicer doma v hiši, kamor je skozi okno ustrelil nekdo iz zadel moža, ki je sedel pri večerji. Eden izmed ženinov je sročila, t. j. brez očeta in matere, — še to-le naj povem radovednečem! Pri poroki bodo gledali na srečo na obojni, če sreče močno gore, ženini in nevesta živita prav

dolgo — najmanj do smrti! — Če pa katera sveča začne pojemati, pa to pomeni — tako pravijo vsi pametni — da bo dotični na oni strani kmalu umrl. Pri nas so v ponedeljek sveče tako gorele kot kake baklje (cerkovnik jih je namazal s petrolejem) in tako smo vsi prepričani, da ni gotovo, če bo kateri izmed napovedanih ženinov in nevest sploh kdaj umrl, ali ne! Dovolj za radovednost! Vam pa, ženi in neveste, želimo blagoslova božjega!

To in ono.

(St. Peter pri Novem mestu.)

Nase Kat. prov. društvo uprizori 1. febr. ljudsko igr »Domen«. Ker je igra res zanimiva, upamo, da bo zopet enkrat napolnjena naša dvorana, zlasti še, ker že več časa ni bilo na našem odru toliko igralcev. Dostavljamo, da so nekak uvod k predstavam v letošnji zimski sezoni napravila dekleta, ki so nedavno uprizorila ljubko igrice. Žal, da so v svoji skromnosti premalo obvestila javnost, sicer bi bila udeležba pri predstavi gotovo obilnejša. — Prostovoljno gasilno društvo z Dol. Kamenc napoveduje nekako turneje s svojo igr »Gasilec je najboljši«. Tudi v St. Petru bi radi nastopili. Cerkveno predstojništvo jim je prepustilo v ta namen »Katoliški dom« za zadnjo pustno nedeljo. Ker gre čisti dobiček v pokritje stroškov za novo nabavljeno motorno brizgalno in novi gasilni dom, ste vabljeni tudi k tej predstavi, posebno še njihovi bližnji sosede in pr. Zidinci, katerim kamenški gasilec v slučaju sile lahko prihite na pomoč. Davka prostih bo v naši županiji 11 gospodarjev, ker štejejo njihove družine po 9 ali več otrok. Častilamo jim na zasluženem priznanju in upravičeno nagradi! Med temi družinami je ena, ki šteje 14 živih otrok, trije pa so umrli; neka druga pa ima izmed 15 rojenih še 13 živih, katerih najmlajši otrok je star 21 let.

Razne novice.

(St. Jernej na Dol.)

Ker je predpust, je tudi pri nas precej govorjenja o ženinih in nevestah. Pa bo porok vkljub temu, kot vse kaže, le bolj malo. Je povsod kriza, pa je še tu. — Kakšno krizo do-

življamo, pa nam pove dovolj sledeči slučaj: Precej trden kmet prinese denar za »Domoljuba« in pravi: »Sedaj sem pa suh, niti pare nimam več za sol«. In ta slučaj ni edin, zlasti v družinah s številnimi otroci. Staršem z 9 in več otroci je prinesel malo upanja zakon o oprostitvi davkov. Saj ene skrbi bo manj. Na prošnjo gospoda župana smo dobili 7000 Din od cestnega odbora v Kostanjevici za zboljšanje potov na Prekopi in Pristavi, za most na Selih in kanalizacijo po St. Jerneju. Zdrav. zastop pa je nakazal na prošnjo g. župana 3000 Din za ureditev studencev na Gor. Brezovici in na Mihovem oz. na Kiri tik meje orelovške občine, zato mu bodi tem potom izrečena zahvala. — »Kmetovalce«, ki stane letos za polovico povečan 50 Din, obeta, kot sodimo po prvi številki, zadovoljiti naročnike. — Prejšnji teden se je pojavil agent, ki je vsiljeval protestantovsko sveto pismo. Opozarjamo, ker se zna o priliki zopet kak podoben vsiljivec priklatiti. Katoličanom je prepovedano brati sveto pismo, ki ni od cerkvenih oblasti potrjeno.

Novi grobovi.

(Šmarjeta.)

O tleh, ki jih ni več med nami, ne moremo molčati. Prva je Kalingarjeva Marička. Stopila je smrt k njeni postelji in dihnila: »Pojdi z mano, ti Bogu zvesta duša, ki si v šmarješki cerkvi malodane 50 let prepevala s svojim čistim altom in vsako jutro klečala pri obhajalni mizi.« In Marička je z veseljem ubogala in šla. — In neizprosna smrt se je povzpela na Strnico. Ni imela oziroma za zaobljubljeno novo kapelico pred hišo očeta, občinskega in šolskega odbornika Fr. Parčeta, ne na mlado ženo in nedoročeno dečko. »Trpin si«, je rekla, »grlo se ti suši, uživati ne moreš več ne jedi ne pijače. Pripravljen si dobro za pot, pojdi tja, kjer ni trpljenja.« Zaplakala je liha in tik pred sv. Tremi kralji ga je v snežnem metehu mnogobrojna množica prijateljev spremila na pokopališče v Slape. — In Anderčeva stara mati iz Zbur. Kratka je bila njena bolezen, velika pa ljubezen do vaukov. Sama jih je vzgajala, navajala vedno k lepemu življenju, zato ni čuda, da so njeni varovanci

na pokopališču klečali, da ne gredo domov, in da stare mame ne pustijo same. Skupnih naročnikov »Domoljuba« imamo letos 144. Ljudje nimajo denarja. Komaj bi bilo, da bi ljudje skoraj zastonj prodajali vino in živino. — V nedeljo, 18. t. m. je dekanijski pevski nadzornik g. Puš iz Novega mesta nadzoroval cerkveno petje. Je pohvalil.

Gasilec.

(Primskovo pri Kranju.)

Tukajšnje gasilno društvo pridno deluje. Postavilo si je lep dom, ki je v čast in ponos celi soseski. Sedaj smo ustanovili dramatičen odsek, ki se pridno vadi za nastop na dan 1. in 2. februarja, ko priredi igr »Miklova Zala« — Le tako naprej! Mladina, sedaj imaš svoj dom, ne glej nazaj, ampak naprej za izobrazbo in napredkom. Vsi, ki so stojite ob strani, pomagajte, da bo uspeh čim večji. — Domačin.

Belokranjski kotiček

Stara belokranjska pesem. Kakšna pa! Ne taka v rimah, ampak tista, ki jo pojeta Črnomelj in Metlika že nekaj stoletij, tako glasna pa ni bila nikdar, kot je že sedaj nekaj tednov. Gre za to, ali naj se ohrani Črnomelji vlogi političnega in upravnega središča Bele Krajine ali pa se bo isto preneslo v Metliko, ali pa se bo Bela Krajina razdelila in se razdeljena združila s sosednim hrvaškim in žumberskim ozemljem v dve novi upravni enoti. V Metliki so za to zadnjo rešitev močno zavzeti in imajo tudi precej izgledov, da se bo po njihovi želji zgodilo. Za izvršitev te zamisli se trudi posebno metliški rojak Engelbert Gangl, po čigar prizadevanju je deputacija iz Metlike tudi dobila pred nekaj dnevi zagotovilo, da je zadeva že v tem smislu rešena. Metlika naj samo hitro pripravi potrebne prostore in vse predpogoje za sedež sreza. Uradna rešitev pride v nekaj dneh. Okolica pa za razkosanje Bele Krajine ni nič kaj navdušena in ima nekatere resne pomisleke proti temu. Tudi Črnomelj se je na moč zarezal proti tej delitvi. Z veliko napetostjo pričakuje vsa naša javnost

73

RAZNO

Kako hitro potuje losos. Znano je že davno, da losos ob drstitvi dela velikanska potovanja, da pri tem premaguje hude zapreke in naravnost drvi po vodi. Nedavno so napravili poskus, ki je dokaz za hitro potovanje te ribe. Na Aljaski so ujeli velikega lososa, ki so mu na eno izmed plavuti privežali aluminijasto znamko z navedbo dneva in kraja, kjer je bil ujet. Nalo so ga pustili na svo- bodo v času, ko se losos selijo z Aljanske v vodov- je Severne Sibirije. Riba je zaplavalna svojo navad- no pot in na srečo so ri- bičji v Severni Sibiriji opazili čuden znak pri ri- bi, ki so jo ujeli v ustju ene izmed sibirskih rek. Rabil je za 1980 km dol- go pot 44 dni in je po- temtakem preplaval na dan po 45 km. Seveda ta račun ni natančen, ker se ne ve, koliko dni je bila riba že v Sibiriji, preden je zašla v ribiško mrežo.

Bodoča vojna. Vse dr- žave brez izjeme se na- tihem pripravljajo na bo- dočo vojno. Zdaj v Lon- donu zbranim zastopal-

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Nekaj bi jo storilo srečno, ne le za hip, temveč za celo starost — to je bila krava, ki bi nadomeščala ubogo rjavko.

Kakšno veselje bi bilo za mater Barberino in tudi zame, ako bi mogel darovati kravo!

Preden bi prišel v Chavanon, bi kupil kravo in Mattia bi jo peljal na dvorišče matere Barberine. Seveda Barberina ne bi bilo doma: »Gospa Barberina,« bi rekel Mattia, »pripeljal sem vam kravo.« »Kravo? Motiš se dečko!« in vzdihnila bi. »Ne, gospa! Saj ste vendar vi, Barberinova iz Chavanona? Prav, ravno k gospe Barberini mi je naročil princ kravo, katero vam daruje.« (To bi bilo kakor v pravljicah.) »Kakšen princ?« Tedaj bi se prikazal jaz. Vrgel bi se v naročje materi Barberini in ko bi se že dovolj poljubljala, bi naredili ocvrtje in palačinke, katere bi jedli mi trije in ne Barberin, kot je to storil oni pustni terek, ko se je vrnil domov in nam je vrgel naše maslo v čebulovo juho.

Kakšen sen! A če sem ga hotel uresničiti, sem moral imeti s čim kupiti kravo.

Koliko neki je stala krava? Nisem imel pojma. Draga je bila gotovo, zelo draga, a koliko?

Saj nisem hotel prevelike in predebele krave; prvič, čim večja je krava, več stane, drugič pa velike krave rabijo več hrane in nisem hotel, da bi moje darilo spravilo mater Barberino v zadrego.

Za sedaj je bilo glavno, da zvemo za ceno krav, ali bolje rečeno za ceno take krave, kot sem jo želel.

K sreči ni bilo to pri našem načinu življenja težko, ker smo na dolgih potih in zvečer v gostilnah dostikrat srečali gonjače in trgovce živine. Kaj lahko sem jih torej vprašal za ceno krav.

A prvikrat, ko sem vprašal govedarja, čigar pri- jazni obraz mi je dal pogum, so mi odgovorili z glas- nim smehom.

Na to se je govedar zvrnil na stol in je od časa do časa strašansko udaril s pestjo na mizo. Potem pa je poklical gostilničarja:

»Ali veste, kaj me je vprašal ta mali guslar? Koliko stane krava, ki ni ne prevelika, ne predebele, ki pa je vendar dobra. Ali mora biti tudi učena?«

Zopet je zadonel smeh. A nisem se dal ugnati.

»Dati mora dobro mleko in preveč ne sme žreti.«

»Ali se mora tudi dati voditi po daljnih cestah kot vaš pes?«

Ko je stresel vse neslanosti in si je dovolj olajšal dušo, mi je vendar blagovolil resno odgovoriti in pri- čel je celo glihati z menoj.

Ravnokar mi lahko ustreže z ljubko kravo, ki da dosti mleka, tako mleko, ki je sama smetana; in tudi ne žre dosti. Če mu naštejemo na mizo petnajst zlatov, ali z drugimi besedami petdeset srebrnikov, je bila krava moja.

Kakor sem ga težko pripravil do besede, tako težko sem ga sedaj ustavil, ko je bil že v teku.

Končno smo šli k počitku in sanjal sem o najinem razgovoru. Petnajst zlatov, to je bilo sto petdeset frankov. Kje sem imel jaz tako vsoto!

Ali je bilo nemogoče zaslužiti jo? Zdelo se mi je, da lahko in da bom mogel, če nam ostane sreča mila kot prve dni, sold za soldom zbrati teh sto petdeset frankov. Le časa bo treba za to!

Porodila se mi je nova misel: Kaj ko ne bi šli takoj v Chavanon, marveč poprej v Varses, s čimur

zadnje odločilne besede. Takega razburjenja v Beli Krajini že dolgo ni bilo.

Ta zima! Saj je ni. Komaj se sneg po-kaže, že ga požre solnce ali pa jug. Ni uraza, ni snega. Prav zares so se časi močno spre-
nili. Saj že na vseh krajih tiči pomlad na dan.

n Fantom iz Cerkelj ob Krki. (Škrilj.) Tudi Vam veselo in srečno novo leto. — Za vsakim hribom je zopet dolina.

n Predvor. Prosvetno društvo v Predvoru uprizori v nedeljo, 1. in na Srečnico 2. febr. ob treh popoldne igro »Sen kresne noči«. Vabimo.

Ded in vnuk pred oltarjem.

(Adlešiči.)

Ni popustila zakonska vez — ni se zrahljala ljubezen, vendar sta prišla 19. jan. v cerkev starček Mihael Grabrijan iz Sel in njegova žena Neža k zlati poroki. Petdeset let že živita v ljubezni skupaj in sta zgled pravega krščanskega zakonskega življenja. Prišla sta, da na večer svojega življenja še enkrat prej-
meta blagoslov od mašnika in da se Bogu zahvalita za vse dobroto. Sta še čvrsta. Oprav-
ljata še vsa kmetiška dela. Krepkemu paru že-
limo še mnogo srečnih let! Tovarš in tovari-
šica sta bila sin, ki je pred kratkim prispel iz
Amerike in njegova žena. Ta dva bosta imela
drugo leto srebrno poroko. Želita, da bosta ta-
krat pa oče in mati tovariš in tovarišica. Huda
pa sta oba na avstrijskega cesarja. Pravita,
da je on kriv, da nimata že letos srebrne po-
roke. Oh ta vojaščina! — Obenem je bil tudi
poročen vnuk zlatoporočencev — Ivan z An-
gelo Milekovo — znano cerkveno pevkinjo.
Želimo mlademu paru samo to, kar je rekel
nekdo na svatbi: V vsem posnemajta očeta in
mater in starega očeta in staro mater — samo
v vodnjak vama ni treba skakati, kadar je
čista zraven, kot je to storila enkrat vajina
stara mati! Na mnoga leta!

Tone: »Nujno bi potreboval 299 dinarjev.«

Tine: »Zakaj pa ravno 299 in ne 500?«

Tone: »Zato, ker en dinar že imam.«

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Že zelo zgodaj sem bil namreč odkril na
očimu prav take znake mružnje do mene, kakor
sem jih imel jaz do njega. Kadar sem malo bolj
hrupno stopil v salom, ko se je on pogovarjal
bodisi z materjo, bodisi s kom drugim, je že
samo moja navzočnost zadostovala, da svoj glas
glas prav nalahko zvišal. Tega ni nihče opazil,
samo moja navzočnost zadostovala, da je svoj
kako mi drhte ustnice, kako se mi krčijo prsa.
Ne bi se bil kopal zamišljenega in čemerikavega,
da mi ni šlo zato, da na ta način izrečim iz
njega tako ali tako priznanje, da me muži. Hotel
sem ga ostro opozoriti na svojo navzočnost s
tem, da sem molčal in da sem ga zasledoval
s svojimi pogledi.

Kljub temu, da se je imel tako v oblasti,
vendar nisem nikdar zastajal upri vanj oči iz
kakega kosa v sobi, tukaj tisti trenutek se je
obrnil tudi on proti meni in me pogledal. Nje-
gove zenice so bežale pred mojimi; razgovorjal
se je sicer naprej, a me je potem vedno in vedno
kakor proti svoji volji pogledoval; najine oči so
se kislale in njegove so se takoj spet izmuznile.

Na čelu se mu je napravila guba in razu-
mel sem, da ta guba pomeni, naj ga ne gledam
na ta način. Potem se je ukrotil, a včasih je
moral oditi iz sebe.

To je bila moja zmaga, zakaj poznal sem ga,
da je po naravi zelo odločen in da ne more pre-
nesti, da bi mu kdo kljuboval. Meni je moral
odpuhati in to ga je moralo strašno jeziti, a je
vendar prenašal moje drzne poglede.

To je bila zame zmaga nad njim. A tega
nisem povedal teti.

Včasih sem ji tudi govoril o svoji življenj-
ski nalogi, o tisti slovesni obljubi, ki sem jo na-
redil, da bom namreč odkril očetovega morilca
in da se bom maščeval. Položila mi je roko na
usta. Bila je pobožna in mi je ponavljala evan-
geljske besede: »Maščevanje prepusti Bogu, nje-

gova volja je neumljiva. Odpusti in odpuščen
ti bo, ne govori nikdar oko za oko, zob za zob.
Preždi iz svojega srca sovraštvo, vsaj sovraštvo
do tega človeka.«

In v oči je imela polno solz.

VII.

Uboga teta! Mislija je, da je moja duša
močnejša kot je bila. Ni bilo treba njenih opo-
minov, da bi ovrnila moj sklep, da se hočem ma-
ščevati. Tisto enostavno, vsakdanje, pustilo žir-
ljenje me je v dolgih letih naredilo tako plitve-
ga, da je volja za maščevanje v njeni postajala
vedno slabjša.

Dovršil sem bil vse študije in leta 1874 so
me na predlog očima proglasili za polnoletnega.
Zdaj je prišel čas, da bi začel izpolnjevati svoj
sklep — a še štiri leta pozneje, leta 1878 ni bilo
dopolnjenjo to maščevanje, ki je kakor krvava
luč razsvetljevala vso mojo mladost. Nisem se
več bavil z njim.

Sram me je bilo te malobrižnosti, kadar
sem se spomnil nanjo. A vzrok zato ni bila moja
narava, ki je tako brž pozabila na vse, vzroki so
bili drugje, v zunanjih razmerah, ki jih jaz ni-
sem mogel izpremeniti.

Kadar sem se spomnil na svojo dolžnost, se
je vedno pojavljala in vrtela pred menoj ena
ovira: na kaj naj se pa opiram pri zasledovanju.
Lahko je navduševati se, sklepati, govoriti: ne
bom se ustavljal prej, dokler ne kaznujem krivca,
to prisegam. V resničnem življenju se je pa
treba opirati na posamezna, podrobna dejanja
in podatke — in kaj sem imel jaz? Moral bi bil
postopati kot sodnija, moral bi bil spet pričeti
preiskavo, ki jo je že ona pritrla do konca, ne
da bi bila preiskava kaj razodela.

Posvetoval sem se s sodnikom, ki je takrat
vzem preiskavo. Zdaj je bil svetnik v ministr-
stvu. To je bil gospod Masol. Bil je pripravljen
takoj, da začne z menoj vred raziskovati tiste
znanje podatke, ki jih je dagnala preiskava.

O morilčevi osebi ni bilo nobenega dvoma,
prav tako ne o času umora.

Moj oče je bil umorjen med poldnem in
tretjo uro popoldne. Umoril ga je brez borbe
tisti neznanec visoke postave, širokih nlec, čigar

bova pridobila časa, kar ne bi bilo mogoče, če greva
naravnost po glavni cesti.

Morali smo torej najprej v Varses in šele nazaj
grede k materi Barberini. Gotovo bom zbral do tedaj
onihi sto petdeset frankov in lahko bova pričarala
»kravo princac«.

Drugo jutro sem sporočil svoje misli Mattiju, ki
ni ugovarjal.

»V Varses torej!« je rekel, »premogokopi so
morda zanimivi in prav rad bi si jih ogledal.

II.

Črno mesto.

Dolga je pot iz Montargisa v Varses, ki teži sredi
Céveunes-ov na pobočju, obrnjenem k Sredozem-
skemu morju. Ta pot je dolga pet do šest sto kilo-
metrov zračne črte, za nas pa več kot tisoč, ker smo
vsled načina najinega življenja morali delati ovinke.
Saj smo morali obiskati mesta in trge, ako smo hoteli
s predstavami kaj zaslužiti.

Skoraj tri mesece smo rabili za teh tisoč kilo-
metrov. Zato pa sem, ko smo prišli v bližino Varsesa,
imel veselje ugotoviti, da smo dobro uporabili čas:
v svoji usnjeni močnji sem imel prihranjenih sto dvaj-
set osem frankov, manjkalo mi jih je samo še dvajset
dva, da sem lahko kupil kravo materi Barberini.

Mattija je bil skoraj tako zadovoljen kot jaz in
bil je tudi ponosen, da je tudi on pripomogel k tako
veliki vsoti. Priznati moram, da je on zaslužil doberšen
del te vsotice, ker brez njegovega trobila midva s
Capijem nikdar ne bi mogla nabrati sto dvajset osem
frankov.

Od Varsesa do Chavanora bomo gotovo še zaslu-
žili onihi dvajset dva franka, ki nam še manjkajo.

Varses, kamor smo zdaj prišli, je bil pred kakimi

sto leti še revna vas, izgubljena v gorah, znana le
zato, ker je šestokrat bila zavetišče »božjih otrok«.
Danes je Varses mesto z 12.000 prebivalci.

Ko smo dospeli v Varses, je bilo morda tri ure
popoldne in solnce je sijalo z jasnega neba. A bolj
ko smo prišli naprej, bolj se je temnilo. Med nebo
in zemljo je ležal gost oblak dima, ki se je težko vlekel
naprej in se trgalo ob visokih tovarniških dimnikov.
Že celo uro smo slišali glasno ropotanje in zamolklo
bobnenje podobno onemu morskimi valov. Ta šum je
nastal v ventilatorjih, zamolkle udarce pa so povzro-
čale fužine in bati.

Vedel sem, da je stric Aleksej rudniški delavec
v Varsesu in da je zaposlen v rudniku. Neznano pa
mi je bilo, ali stanuje v Varsesu samem, ali pa v
okolici.

Ko sem prišel v Varses, sem najprej vprašal, kje
je rudnik Truyère. In pokazali so mi na levi breg
Divonnee v malo dolinico, po kateri teče hudournik,
ki da svoje ime onemu rudniku.

Če že pogled na mesto ni bil posebno vabiliv, je
bila ta dolinica naravnost otožna. Obdana je bila od
popolnoma golih gričev brez dreves, brez trave, po-
suta z dolgimi črtami kamenja, ki je bilo le tu pa tam
prekinjeno s travkovi rdeče zemlje. Ob vходу v to
dolinico so bila poslopja, ki so služila upravi rudnika:
lope, hlevi, skladišča in uradi in dimniki parnih stro-
jev, vse na okrog pa celi kupi premoga in kamenja.

Povedali so nam naslov strica Gasparda, ki je
stanoval v bližini rudnika v vijugasti strmi ulici, ki
je vodila iz griča proti reki.

Vprašal sem po njem ženo, ki je bila nastonjena
na vrata in se je pogovarjala s sosedo, nastonjeno na
druga vrata. Odgovorila mi je, da se bo vrnil ob šestih
po končanem delu.

»Kaj pa bočete od nega?« je vprašala.

kom dominionov je brit-
sko vojno ministrstvo
predvajalo nekatere bo-
dožnih vejnih grozot. Na
vojne vaje v Aldershotu
povabljeni ministri in
drugi politiki so jih gle-
dali samo od daleč ter
niso mogli razločiti po-
drobnosti predvajanih
strojev. Kljub temu je na-
redila slika nove mo-
torne vojske nanje zelo
globoko vpl. Oklopni avto-
mobili, topovi in celo le-
tala z bombami so se
premikala brez ljudi. Vse
njih kretnje so vodili iz
daljave po radiu žasniki
z mikrofonom na čeladi.
Stroji so premagovali vse
zapreke, tanki so prega-
zili močvirje, zruvali in
v trske drobili debela
drevesa ter z lahkoto pre-
drli 45 cm debel zid. Ka-
ko malo bo veljalo v bo-
ju s temi stroji človeško
življenje!

Borba z levom. V Ly-
me Regis na Angleškem
se je dni prigodila kom-
ična igra — borba z le-
vom — v kateri je pa
mного prebivalcev v oko-
lici občutilo velik strah.
Ko so se pomikali po ce-
sti vozovi nekoga cirkusa,
se je pripetila neugoda pri
vozu, na katerem so vo-
zili velikega leva po ime-
nu »Wallace«, ki so ga
rečili nad 100.000 Din.
Kakor hitro je v neugodi
lev opazil, da ima nare-

izredna sposobnost za pretvarjanje in preoblačenje je kazala na preudarne in premišljene morilce. Ali se je morilec maskiral zato, ker ga je oče poznal?

Gospod Masol je rekel, da ne, zakaj moj oče je bil dober opazovalec in je tudi pazil nase, saj o tem pričajo tudi njegove zadnje besede, ko nas je zapustil. Spoznal bi bil napadalec po glasu, po očeh, po kretnjah. Človek lahko spremeni obraz, ne more pa spremeniti postave, ne ramen, ne nog.

Gospod Masol mi je razlagal, da se je morilec maskiral pač zaradi tega, da bi z zvijačo dobil dovolj časa za pobeg v inozemstvo, če bi bili odkrili umor še isti dan. Takrat so gotovo brzojavili na vse strani, naj ustavijo na meji ali kjerkoli nekoga rjavega človeka z zelo črno brado. Morilec si je pa samo zbrisal barvo z lice, vrgl z glave lasuljo in brado, se preoblekel in je tako lahko brez najmanjše sumnje ušel čez mejo.

Po teh znakih sodeč, bi moral lažni Rošdal bivati v inozemstvu. V hotelu je govoril angleško in služabništvo ga je gotovo imelo za Amerikanca. Iz dejstva, da je govoril angleško in da so ga zaradi izgovorjave smatrali za Amerikanca, se da sklepati, da je bil ali v resnici Amerikanez, ali pa da stalno biva tam. Nekateri zapiski, ki jih je dal mojemu očetu in ki smo jih potem našli so pričali, da je morilec prav natančno poznal trgovske razmere in zadeve v Združenih državah. Torej je moral biti tujec, Amerikanez ali Anglež, ali v Ameriki stanujoč Francuz.

To bi bilo nekaj za preiskavo.

A kaj je bilo povod in nagib za umor? Pri vsej tej zapletenosti je bilo težko misliti, da bi šlo za tatvino.

Ne vemo, je dejal preiskovalni sodnik, kaj je bilo v listnici našega očeta, ki jo je morilec odnesel. Vendar, je čez nekaj časa pristavil, se mi zdi, da je lažni Rošdal vzel očetu uro, pustil pa mu je na roki prstan z diamantom, ki je bil vreden veliko več kot pa ura. Zato se mi zdi, da je ura in listnico ukradel samo zato, da bi spravil policijo na napačne misli in napačen sled. Jaz pravim, da je ta človek ubil našega očeta iz maščevanja.

Navedel mi je nekaj vzgledov za take umore, katerih žrtve so postali razni člani sodišč, bodisi sodni zdravniški, bodisi državni pravdniki, ali predsedniki porotnih sodišč. Moj oče si je kot advokat nakopal kako tako sovraštvo. Morda je dobil kako važno pravdo, in tako so tisti, nad katerimi in proti katerim je preizkušal in dokazoval svojo spretnost, postali njegovi sovražniki.

Iz tega bi se dala sumnja o maščevanju pokazati kot utemeljena.

Gospod Masol me je še opozoril na to, da je bil morilec, pa naj je bil tujec ali ne, v Parizu poznan. Sicer bi si ne mogli razlagati, zakaj se je tako skrbno izogibal hoji po ulicah in sploh stiku z ljudmi.

Odkrili so sled, kje se je nahajal, ko je bil prvič v Parizu. Takrat, ko si je izposodil lasuljo in brado. To pot se je ustavil v ulici Abukir v nekem zakotnem hotelu, kjer se je vpisal pod imenom Ročster in ni šel iz hotela nikdar drugače kot v zaprti kočiji.

Zapomnite si tudi, je dejal sodnik gospod Masol, da je tical v sobi tudi prejšnji večer in tisto jutro, ko je bil umorjen vaš oče. Jedel ni v obednici, temveč v svoji sobi; v Londonu pa in v hotelu, kamor mu je vaš oče pošiljal prvo pisma, je prihajal in odhajal brez vsakih varnostnih ukrepov.

To je bilo vse, kar mi je vedel in znal povedati sodnik, ki sem ga napeto poslušal. Potem se je ustavil. Priznal mi je, da je sicer z največjo natančnostjo raziskoval tedanji očetov položaj, njegovo življenje kakor tudi njegovo preteklost, da pa ni mogel prav ničesar odkriti. (Nadaljevanje.)

Oče: »Tu berem, da je neki policaj areiral človeka, katerega obraz je imel dvajset let v spominu. Čuden spomin, kaj?«

Oče: »Ne, jaz pa pravim, čuden obraz.«

Nervozen oče: »Torej, kaj hočete od mene, mladi gospod. Hitro z besedo na dan, imam zelo malo časa. Ali hočete mojo hčer poročiti, ali da vam denar posodim?«

Snubač: »Ja — — hm — —, kaj bi vam bilo ljubše?«

Terezija Neumann

(Nadaljevanje.)

Trije Modri z Vzhoda.

Dne 6. januarja 1928 je Terezija Neumann videla v zamaknjenju tri modre z Vzhoda. Imena Gašper, Melhior in Baltazar so le približno ujemajo. Bili so pravi vladajoči knezi, v občevanju z ljudstvom prav prijazni; bili so že sami po sebi silno bogati in ne vladodeljni.

Baltazar je bil star okoli 40 let in prišel iz zlate dežele Nubije. Na pot je vzel okrog 70 slug, 20 vojakov, 8 učenjakov — od katerih je imel vsak dvojce slug —, takih učenjakov je imel Baltazar 20 in — eno ženo.

Melhior je prišel iz Arabije, dežele žita in dišav. Bil je 50 let star in imel na poti spremstvo 40 slug, 50 vojakov, 5 učenjakov z 2 pomočnikoma in 2 ženama.

Gašper, 40 let star, je dopotoval od dežele Medije, bogate dišeče smole, kadila in sadežev. Spremljalo ga je 20 slug, 40 vojakov, 4 učenjaki z dvema slugama.

Astronomija (zvezdoslovje) je bila v teh treh deželah izredno razvita, posebno v Mediji. Zidali so visoke, lesene stolpe za opazovanje ozvezdij. Knezi so vzdrževali t. zv. mage, t. j. zvezdoslovce (v prvotnem pomenu). Po tamošnjih krajih raztreseni Judje, ki so bili — kar jim je bilo že v rodu — zelo stari, dosegli so starost do 200 let; s sabo so prinesli nauk o pravem Bogu in o napovedanem Odrešeniku, posebno napoved Balaamovo: In izšla bo iz Jakoba zvezda ...

74

no pot na prosto, je planil iz voza in zbežal dalje po cesti, nakar se je ob cesti vlegel in lepo grel na solcu, dokler ni prišel do njega krotilec, ki ga je hotel vjeti na vrh, a lev je pri tem skočil pokonci in bežal dalje. Med tem pa lev zaide na neko veliko posestvo, kjer je bila na pašniku velika čreda živine. Pretečo nevarnost je najprej opazila neka krava z dolgimi rogovi, ki je ravno imela teleta in je v sled tega postala zelo besna. Navalila se je na leva in mu z rogovi zadala več ran, vendar pa ni vztrajala v boju proti orjaškemu levu, ko jo je ta s silnim udarcem pobil na tla. Lev je radi bolečin od zadanih ran strašansko rjul in je s tem alarmiral vse prebivalce bliž okolice. Prihiteli so z raznim orožjem in leva od daleč naskakovali. Strelci so mu zadali več novih ran, nakar se je preganjalcem posrečilo ranjeno zver pogrniti v kot nekakega vrta, kjer jo je neki poštni uslužbenec z več strelci iz revolverja usmrtil.

Klub gospodinj, ki ne kuhajo ob nedeljah. V Zlinju na Moravskem se je ustanovil klub gospodinj, ki nočejo kuhati v

»Obiskat sem prišel Alekseja.«

Tedaj me je premerila od nog do glave in pogledala Capija.

»Ali ste Remi?« je vprašala. »Aleksej nam je pravil o Vas in Vas pričakuje. Kdo je pa tale?«

Pokazala je na Mattijo.

»Moj tovariš.«

Bila je to Aleksejeva teta. Mistil sem, da naju bo povabila, naj vstopimo, ker se je jasno zrealila utrujenost na naših zaprašenih nogah in od solneča ožganem licu. A tega ni storila, temveč je le ponovila, da lahko pridemo ob šestih, ko se bo povrnil Aleksej, ki zdaj dela v rudniku.

Ni sem imel navade prositi tega, česar mi niso ponudili. Zahvalil sem se za odgovor in odšli smo po mestu, da obiščemo peka, ker bili smo zelo lačni, saj že od jutra nismo ničesar užili; in še takrat smo jedli le malo skorice, ki nam je ostala od večerje. Tudi me je bilo sram tega sprejema, ker sem čutil Mattijev vprašujoči pogled, češ, zakaj sva naredila tako dolgo pot.

Zdelo se mi je, da mora Mattija imeti slabo mnenje o mojih prijateljih in bal sem se, da me ne bo več poslušal s tako vnemo, kadar mu bom pripovedoval o Lizi. Jaz pa bi tako rad, da bi on že naprej učil ljubezen in prijateljstvo do Lize.

Ker ni bil sprejem posebno vabljen, nisva hotela nazaj v hišo, temveč sva šla nekaj pred šesto uro čakati Alekseja k rudnikovem izhodu. Detaveli so kmalu začeli prihajati.

Čeprav sem pazil, vendar nisem videl Alekseja in ako se me ne bi oklenil krog vratu, bi ga mirno pustil mimo, ne da bi ga spoznal, tako malo je bil podoben, sedaj ves črn od nog do glave nekdanjemu tovarišu, ki je letal po potih našega vrta v snažni

srajci z rokavi zavihanimi do komolca in z odpetim ovratnikom, pod katerim se je videla njegova bela koža.

»To je Remi.« je rekel možu poleg sebe, ki je bil star kakih štirideset let in je imel prijazen in odkrit obraz kot oče Acquin. Saj v tem ni bilo nič čudnega, ker sta bila brata.

Takoj sem namreč vedel, da je stric Gaspard. »Že dolgo smo te pričakovali,« mi je rekel s prijaznim obrazom.

»Dolga je pot iz Pariza v Varses ...«

»In tvoje noge so kratke,« se je zasmel. Capi je bil ves srečen, da je našel Alekseja in je kazal svoje veselje s tem, da ga je na vso moč vlekel za rokav jopiča.

Medtem sem razložil stricu Gaspardu, da je Mattija moj tovariš in družabnik, dober dečko, katerega sem prej nekoč spoznal in ki sem ga zopet našel, in tudi da zna igrati na rog kot malokdo.

»In to je gospod Capi,« je menil stric Gaspard, »jutri je nedelja in ko se boste odpotili, nam boste kaj zaigrali. Aleksej pravi, da je ta pes bolj učen kakor kak učitelj ali igralec.«

Kakor mi je bilo nerodno pri teti Gaspardovi, tako prijetno sem se počutil s stricem. Odločno je bil vreden brat našega očeta.

»Le pomenite se, dečka, gotovo si imata mnogo povedati. Jaz pa bom ta čas malo pokramljal s tem mladeničem, ki tako krasno igra na rog.«

Lahko bi bila govorila ves teden in še bi bilo premalo. Aleksej je hotel izvedeti, kako smo potovali, jaz pa sem bil radoveden, kako se je kaj privadil novemu življenju, tako da sva od samega izpraševanja pozabila na odgovore.

Hodili smo počasi in delavci, ki so se vračali do-

V Nubiji sta bila dva maga že tri tedne pred rojstvom Odršenikovi opazila zvezdo, na kar sta šla h kralju in mu pripovedovala o čudni zvezdi, katero sta videla na nebu; je namreč izredne velikosti in posebno močne svetlobe ter ima posebne vrste dolg rep, na koncu zaviti. Kralj je sklical posvet vseh magov. Ker je ostalo posvetovanje brezuspešno, je kralj odposlal k prijatelju Melhiorju, kralju arab-skemu, naj bi mu dal kaka pojasnila o tem. V Mediji in Arabiji kot v Nubiji je bila zvezda vidna, vendar učenjaki le-teh de-žela niso zahajali redno vsak teden na stolpe. Le v Arabiji je bil eden gori, in ko je zagledal izvanredno zvezdo, je dejal, da se mora v najkrajšem času približati. Ker niso bili vsi magi prisotni, se je pojav kaj kmalu pozabil; tudi kralj ni bil več tako vnet za opazovanje. — Vendar je stopil neki dan na stolp, odposlal v Medijo odposlanca z naročilom, da li so videli neko prav posebno zvezdo. V Mediji se je bil kralj sam mudil v stolpu uprav v času Zve-ličarjevega rojstva, in ko je odkril zvezdo, je pritegnil k posvetu vse učenjake, ven- dar ti niso mogli ugotoviti nič pozitivnega.

Ko so odposlanci iz Arabije dospeli in javili, da se jim je na potu pojavila svetla prikazen in jim ukazala, naj se takoj odpravijo na pot v Arabijo radi nekega razgovora. Medtem, ko so bili le-ti na potu v Medijo, je jahal nubijski kralj proti Ara- biji in s kraljem te dežele v Medijo, kjer so se sešli; tamošnji kralj se je ravno pri- pravil na pot v Arabijo. Medpotoma od Medije jih je spremljala zvezda, ki se pa ni večkrat po cel mesec prikazala, kar je

zelo težkočalo potovanje. Može so bili mo- noteisti in jim je bila dobro znana Bala- mova napoved, zato so sklenili, da bi bila ta zvezda — njegova.

Dne 6. januarja 1928 okoli 6 ure je zagledala Terezija Neumann ob vzhajajo- čem solncu stopati po precej širokih in dolgih stopnicah moza s sijajnim sprem- stvom (bil je Baltazar) iz prostranega niz- kega poslopja, ki je bilo odičeno z zlatom okrašenimi stebri. — Okoli zgradbe je bilo raztresenih nebroj okroglih, pa tudi ogla- tih šotorov in zdelo se je, kot bi bili po- kriti z ločjem in iz kravine; oblika strehe je bila ali koničasta ali popolnoma ravna. Kraljev dom je bil zidan iz temno rjavega kamna, stebrovje iz nekoliko svetlejšega in je bilo od vrha do tal okrašeno z zla- tom. Stopnišče je bilo uprav tako temno kot zidovje. Baltazar je bil precej velik in močan, rjavo-črne barve, imel je srednje dolge kodraste črne lase in slično brado; posebno pozornost so vzbujale njegove rdeče ustnice, belina zob in oči; njegovo pokrivalo je sestajalo iz bleščeče bele ovojke, okrašene z visečimi zlatimi trako- vi, vrhu katere so se okoli nahajale zlate paličice z zlatimi kroglicami, katerih vsaka

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev
rg 6. Sarajevo, Aleksandrova cesta 101. Split, Ulica
XI. puka 22. Beograd, Poincareova 2

je bila okrašena s dragim kamnom. Med paličicami in nekoliko nad istimi se je dvigala koničasta, z zlatom tkana bela če- pica. Kralj je nosil križasto pisano, v sredi s pisanim pasom prepasano nabrano haljo, ki je segala nekoliko pod kolena in imela tam širok, na dolgih in širokih rokavih, spredaj na vratu pa nekoliko ožji rob. Na nogah je nosil podplate, od katerih so zla- sti trakovi križem prepletali noge in meča. Haljino oprsje je bilo povezano z zlatom. Okoli vratu je nosil kakih pet verižic, ki so bile pripete na obleko in bile okrašene z biseri. Verižice so nosile spredaj raz- lične velikosti zlat denar z vdelenim okra- šem in so pokrivali eden drugega. Plašč, ki je le nekoliko čez ramena segal in bil spredaj s srebrnimi trakovi in s srebrno za- ponko zapet, je prikazoval na belem ozad- ju vdeleno raznobarno rožo in bil obšit z zlatim robom, kakor roka širokim. Plašč je bil nabran in imel vlečko, katero sta morala dva služabnika nositi.

(Dalje priht.)

Mlad mož: »Ti, draga moja, mar nisi ho- dila v kuharsko šolo?«

MLADA ŽENA: »Seveda sem.«

Mlad mož: »Hm — — — potem si pa najhrje vse razrede preskočila.«

Oče (bogatemu mlademu snubcu): »In pra- vite, da je vse vaše premoženje plod trdega dela?«

Snubec: »Seveda, seveda. Moj oče si ga je priboril s trdim delom.«

Ona: »Ali bo dež škodoval temu kožuhu?«
Prodajalec: »Mislim, da ne. Saj še niste nikoli videli, da bi zajci z dežnikom okoli letali.«

mov, so nas prehitevali. Šli so v vrsti, ki je zapirala cesto. Vsi so bili pokriti z istim črnim prahom, ki je bil tudi na cesti. Ko smo bili že skoraj na cilju, se je stric Gaspard obrnil k nama z besedami:

»Dečka, večerjala bosta z nami.«

Se nikdar nisem bil nobenega povabila tako ves- el, ker sem se že spotal bal, da se bomo morali ločiti, ko nas je teta tako neprijazno sprejela.

»Glej,« je rekel ob vstopu v hišo, »Remi in nje- gov prijatelj.«

»Sem ju že prej videla.«

»Prav, potem se že poznate. Večerjala bosta z nami.«

Gotovo sem bil zadovoljen, da bom večerjal z Aleksejem, da bom torej preživel večer z njim. A če sem odkrit, moram priznati, da sem se veselil tudi na večerjo. Odkar sva namreč zapustila Pariz, še nisva tako imenitno večerjala.

Večerja ni trajala dolgo.

»Dečko,« mi je rekel stric, »ti boš spal z Alekse- jem skupaj.« Potem pa se je obrnil k Mattiji:

»Ti pa pridi z menoj v pralnico, skušal ti bom pripraviti tam dobro ležišče iz slame in iz sena.«

Ves večer in dobršen del noči z Aleksejem nisva zaspala.

Drugi dan smo si ogledali rudnik. Stric mi je rekel:

»Ako hočeš postati rudar, kar je prav lahko, boš mogel zadostiti svoji radovednosti. Sicer pa ta poklic ni nič slabši od drugih, in če se bojiš dežja in grme- nja, ti bo še prav všeč. Na vsak način je bolje to, nego peti na cesti. Ostanek z Aleksejem. Ali ti je prav? Tudi za Mattijo bomo našli delo, seveda ne morda trobljenje na rogle«

A jaz nisem bil prišel v Varses zato, da tam ostanem in stavl sem si bil drug cilj, nego da bi mo- g

ral ves dan porivati voziček v drugem ali tretjem nadstropju rudokopa.

Brzdati sem moral torej svojo radovednost in mi- slil sem, da ob svojem odhodu ne bom vedel več, nego mi je pravil Aleksej, ali pa, kar sem mogel iz- vleči z vprašanji iz strica Gasparda. A okoliščine in slučaj so nanesti tako, da sem spoznal nevarnosti, ka- terim so izpostavljeni rudarji v vsej njihovi grozi in v vsej strahoti.

III.

Vozač.

Rudarski poklic v splošnem ni ravno nezdrav. Razen nekaterih bolezni, ki nastanejo vsled pomanj- kanja zraka in svetlobe, kar sčasoma oslabi kri, je rudar tako zdrav kot kmet iz zdravega kraja. Še na boljšem je, ker je v zavetju pred vremenskimi nepri- likami, pred dežjem, mrazom in prehuo vročino.

Velika nevarnost zanj so le rušenja, eksplozije in povodnji. Razen tega pa še nesreče, ki nastanejo pri delu po njegovi nepredvidnosti ali nerodnosti.

Na predvečer mojega odhoda se je Aleksej vrnil domov z otolčeno desno roko, na katero mu je vsled njegove nerodnosti padel kos premoga. En prst je bil skoraj zmečkan in vsa roka je bila razbolena.

Uradni zdravnik ga je prišel obvezati. Izjavil je, da slučaj ni nevaren, da bo roka ozdravela in tudi prst, a da naj si da miru.

Stric Gaspard je bil takega značaja, da je brez žalosti in brez jeze vzel življenje, kakršno je bilo, le ena stvar ga je spravila iz ravnotežja — ovira pri delu.

Naročajte „Domoljuba“!

nedeljah. List »Uspehe« poroča, da zlinjske žene vztrajajo na tem, da ima- jo ravno tako pravico do nedeljskega počitka, ka- kor možje, saj jih njho- vo delo v gospodinjstvu med tednom in skrb za otroke ravno tako izčrpa in utruje, kakor njihove soproje poklicno delo, ki je čestokrat mnogo lažje od ženskega dela v gospo- dinjstvu.

Novo izkopine. V sta- rodavnem rimskem me- stu Ogleju so začeli izko- pavati znamenite starine. Tako so prišli na dan pr- stanišča in skladišča sta- rih Rimljanov. — Oglej ali »drugi Rim«, ki so ga Rimljani ustanovili l. 182 pr. Kr., je bil tedaj važno obmorsko mesto. Propad rimskega cesarstva in slave patriarha je iz mo- gočnega mesta naredil kraj, kjer nam le izkopi- ne pričajo, kako je vel- pesvetni blesek minljiv.

Zanesljivo znamenje. Boštjan: Kako te spre- me žena, kadar prideš pozno v noč iz krème do- mov? — Nace: To spo- znam že v kuhinji, skoli katero hodim v svojo so- bo! — Boštjan: Po čem? — Po metli! Če je v ku- hinji, je dobro! — Boštjan: In če je ni? — Nace: No, če je ni, tedaj jo ima žena pri sebi in potem —!

Pozor, pletilci in pletilji!

V 2. številu »Domoljuba« z dne 14. t. m. je priobčila Pletilska zadruga na Breznici, r. z. z. o. z., pod gornjim naslovom opozorilo, ki opozarja pletilce na sumljivo delovanje gotove zadruge; ne navaja pa, katera je ta zadruga.

Ker se tudi naša zadruga peča s prodajo pletilskih strojev in na podlagi pismene pogodbe prevzema od svojih članov gotovo blago za gotov denar, smatramo kot dolžnost, da radi reputacije naše zadruge in da se izognemo nesporazumljenjem, izjavimo, da se omenjeno opozorilo ne tiče naše zadruge.

Mi ne sprejemamo profesionalnih pletilcev za člane, ker je namen Zadruga, da podpira pletenje kot domačo obrt.

Naš predsednik ni niti Madžar niti žid, kar lahko potrdi valpovski rim.-kat. župni urad; da ni bil nikoli upravnik ali lastnik katerega skrahiranega društva, pa lahko potrdi višja oblast.

Z vsakim našim članom sklepamo pismeno pogodbo v smislu našega prospekta in tudi mi plačamo 7 Din za izdelavo dveh parov moških nogavic, ki jih je mogoče splesti z najnovejšim strojem za hitro pletenje, ki jih mi dobavljamo, v 1 uri.

Naša glavna težnja je zadovoljstvo našega članstva brez ozira na to, da se profesionalni pletilci ne strinjajo s tem, da se danes že mnogi bavijo s pletenjem kot domačo obrtjo.

Enako se ne moremo brigati za to, da je raznim zastopnikom tovarnih pletilskih strojev nevšečno, da mi sami nabavljamo stroje za svoje člane.

Naša zadruga je ustanovljena s 2148 delničarji in se je od tega časa število članstva pomnožilo, ker stari člani vedno privajajo nove.

Čisti dobiček se v smislu naših pravil obrne v korist članstva.

V informacijo o naši zadrugi smo pripravljene dati interesentom imena dosedanjih lastnikov strojev v vlogled.

Toliko smo smatrali kot dolžnost poudariti zaradi ugleda naše zadruge in v obvestilo širši javnosti in je s tem stvar za nas rešena.

Osišek, 20. januarja 1931.

Zadruga jugoslovanskih pletalčev za nabavo pletarskih potrebščin in prodajo pletarske robe.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Premog. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kočaški premog vseh vrst

Koks. livarniški, plavžarski in plinski

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. ul. v. str.

Figeljske silve bosanske in brinje

vseh vrst nudi najceneje
FRAN POGACNIK, LJUBLJANA
Dunajska cesta 36.

Novoporočenci!

Več spalnic in kuhinjskih oprav Vam nudi po
jako nizki ceni **IVAN ŠKARJA**, splošno strojno
mizarstvo, Cerknica.

NOVO ČEVJARNO je otvoril v Sneberjah
A. Ogrinc ter se priporoča za izdelavo vseh
vrst čevljev in za popravila. Znižane cene.

»Zakaj pa je Betka tako jezna?« Suž so
časopisi na široko poročali o njeni poroki?
»Ravno zato. V časopisih je stalo: »Go-
spodično Betko je poročil znani žbiralec
starin.«

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za
prevzem hipotek na hišah in posestvih daje
svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 10/1.

Pravila proti plačilu Din 5— v znanikah. Za
odgovor prosimo znamko.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

Srečna roka

najde vedno najprimernejše tudi pri
negi zdravja. Ime mo ljudi, ki se jim
posreči, da ostanejo zdravi celo življe-
nje. Mnogo ljudi rabi že nad 34 let
Fellerjev pristni lepo dišeči »Ekskvalide«
da se obvarujejo proti mnogim obo-
lenjem in znajo z njim koristiti tudi
drugim ljudem pri revmatičnih, protin-
skih, nervoznostnih bolečinah, pri bo-
lečinah v hrbtu in križu, trganju, bod-
ljajih, glavni in zoboboli, slabih
mišicah in pri drugih boleznih olaj-
šati bolečine in odvračati bolezni.

**Storite enako, poma-
galo bo tudi Vam.**

To potrjuje in zunanje »slavito domače sredstvo in ko-
smetikum dobiti v lekarnah in zdravniških trgovinah v
poskusnih steklenicah po 6 Din, dvojnih steklenicah po
9 Din ali velikih steklenicah po 26 Din. Po pošti 1. vrsto
z 9 poskusnimi, ali 6 dvojnimi ali 3 velikimi stekleni-
cama 62 Din, več takih zavojov mnogo ceneje. Po pošti
se naroči pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA
Elsutrg 16. — Savska banovina.

ŽENITNA PONUDBA. Mladenkam, poštenim Slo-
venkam v starosti 20 do 30 let, ki imajo posestvo
ali kako obrt, se nudi prilika za ženitev. Zani-
majo se zanje 4 naši fanije v Franciji z lepimi pri-
hranki. Slike pod šifro »Poštenost« št. 883 na
upravo »Domoljuba«. — Tajnost častna zadeva.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za
enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo
samo polovico, ako kupujejo o kmetijske po-
trebščine ali prodajajo svoje pridelke ali
iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov
ali vajencev in narobe.

Mlinar, mlad, izučen,
marljiv, išče
službe. Naslov v upravi
pod št. 517.

Kozolet dvojniki

v dobrem stanju ku-
pim. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»Dvojni kozolet«.

Platno tkem, lepo po-
ceni in pošteno
ponarčilo in pošljalvi
klobčičev. — Jože Pre-
vodnik, Podpurfelca 21,
p. Skofja Loka.

Vajenca sprejem sta-
rega 14 do 16
let, hrano in stanova-
ne v hiši drugo po
dogovoru. Jožef Okorn,
orodni kovač. Podrošt
št. 18, p. Šerica.

Vajenca za krojaško
obrt sprejme
J. Smole, St. Vid nad
Ljubljano.

Pastirja okoli 16 let
starega sprej-
mem. — Naslov pod
št. 879.

Učenke sprejme življa,
najraje z deže-
le. — Stanovanje brez-
plačno, hrana za 3 leta
skupaj Din 5.400.— D.
Sattler & A. Lesjak,
Ce. ovška cesta 44, Lju-
bjana.

Posestona ga prodaj v
bižini farne
cerkve, lepo gospodarsko
poselje z opeko
krito, sadni vrt, gozd
in nekaj zemlje za ob-
delovanje — proti ta-
krajnjemu plačilu za
37500 Din, Gaberje 23,
pošta Stična.

1.000 Din tedensko
zaslužite z obiskova-
njem v Vašem okraju.
Znamko za odgovor. —
Tovarna Kosa s. Lju-
bjana, pošt. predal 307.

Kolarška vajenca
z vso oskrbo sprejme
Vencelj-kecelj, strojno
kolarstvo. Novo mesto.

Čevlarska vajenca
sprejem takoj. Hrana
in stanovanje v hiši.
Pavel Bozovičar, Čev-
ljar, Skofja Loka.

Mlinar neoženjen pri-
den in pošten,
navajen kmetijskega mi-
na se sprejme takoj.
Anton Reblj, Zahrib 2,
Medija Izlake.

Krava s prvim teči-
kom, simodot-
sko pasme se proda.
Valentin Rahne, Zalag
št. 7, Dev. Mar. Polje.

Vajenca za šteparstvo
sprejme iz po-
štene rodbine na deže-
le. — Ponudbe pod šifro
»moderna delavica«
št. 815 na upravo
»Domoljuba«.

Vajenec za čevlarsko
obrt sprejme
me, ki ima večje do-
te obrti v dobro mo-
derno delavnico na de-
želi. — Ponk zajemčen.
Ponudbe sprejme na
upravo Domoljuba pod
šifro »Čevlarske« št. 816.

Mlinarski vajenec
od 15 do 16 let star se
sprejme. Miha Bernot,
Selo 27, p. Lukovica.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

VLOGE NAD DIN 450 milijonov

PODRUŽNICE:

KAPITAL IN REZERVE NAD DIN 16.000.000—

BLAD
KOČEVJE
NOVI SAD

CELJE
KRANJ
SOMBOR
ŠIBENIK

DJAKOVO
MARIBOR
SPLIT

Sprejema VLOGE — daje KREDITE,
eskomptira MENICE — Nakazi a - akre-
ditivi — Borzna naročila.

Izvršuje vse bančne posle na kulantne'e.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE,
DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE.
Sales - deposits. — Prodaja srečk.

Kompletne
CIRKULARNE ZAGE,
tudi
POSAMENE LISTE in
VRETENA

de a-tja po konkurenčnih cenah

FERDO SMOLA, So. Jurij o. l. ž.

F. KOS, LJUBLJANA

Židovska 5.

nudi neprekosljive pletilne stroje „Walker“ vse pripadajoče potrebščine, hitri pouk v pletenju, volno, bombaž in pletenine lasinske izdelke, v veliki izbiri in nizkih cenah.

Zdravnik: »Recite dvakrat devetindevetdeset.«

Bolnik: »Stosemindevetdeset.«

**Ryematizma
Trganja
Glavobola
Živčnega čezni**

se rešite takoj, če rabite francosko žganje Radium vinski cvet

„ELEVATOR“

Zahtevajte takoj vzorec, ki vam ga brezplačno pošlje

„PIRETRIN“ D. D.
ZAGREB, Braninova ul. 43

Prosvečna (izobraževalna) društva

naj nabavijo knjigo o Koroški

„Gremo v Korotan“

ki jo je založila SLOMŠKOVA DRUŽBA
Po 1 izvod knjige bo poslala Slomškova družba vsem onim društvom, ki imajo knjižnico.

Kdorkoli želi kupiti harmoniko zares domačega izdelka, za katere jamčim 2 leti, naj iste naroči pri pravi jugoslov. izdelovalnici harmonik Frane Kucler, post. Drenov grič pri Vrhniki, Jugoslaviji.

Istotam dobite vse potrebščine za harmoniko in kakor tudi glasove. Sprejemam vsake vrste harmonike v popravilo. Proti primeren doplačilu zamenjam glasove, ako kateremu ne konvenirajo pri kakih glasbi ali pa da imajo za njega neprijeten glas. Pri meni dobite vse vrste harmonike kakor tudi kromatične prav po ugodni ceni.

Naročnik, ki prinese seboj odrezek tega oglasa, ima pri ceni večjo ugodnost.

Izdavatelj: Dr. Franc Kulovec.

12

Ženini in neveste!

Kadar kupujete balo, oglejte si lepo zalogo vsakovrstnega blaga kakor: Civilna za modroce, bele kontenine ozke in široke, rjuhe, kovitre, koce, koperte, preproge, zastore; krasna voln. blaga in črni kamgarni, vse po zelo znižanih cenah.

Priporoča se za cenj. obisk!

Vinko Savnik, Radvljica

Fric: »Vedeževalka mi je napovedala, da bom prišel v ječo, ker bom zaupani denar po-neveril.«

Franc: »Ah, beži, beži, nikar ne verjemi tega. Kdo pa naj tebi denar zaupa?«

Mnogi ljudje kašljajo

in trpe na pljučnem kataru in težkem prehladu. Varujte se pravočasno in rabite

Sulfolan

Takoj v začetku uporabe se kašelj zmanjšuje, boli v bronhijah in pljučih pa pojenjujejo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri edinem proizvajalcu

Apot. ARKO Zagreb

P. n.

ravnateljstvu zadruge jugoslovanskih pletalca Osiček

... potrjujem prejem plače Din 655.— za izdelano blago. Zelo smo zadovoljni z malim strojem in prosim, da pošljete še en stroj moji sestri Eci Siladji, Nova Kaniža, za katerega sem danes poslala denar...
Nova Kaniža (Banat).

Margita Neljkuti,
žena obč. notarja v pok.

... prejel sem volno in plačo za izvršitev in Vam javljam, da stroj dela brezhibno...

Rusko Selo 116, p. Hajfeld.

Anton Sič.

... ker imam toliko naročil, ne morem sedaj delati za Vas...

Sr. Mitrovića, Streljačka 1.

Steva Horvatić.

... Odkrito Vam povem, da sem se bal kupiti stroj od Vas, sedaj pa sem srečen. Volna je danes došla.

Subotica, Bogovičeva 12.

Jöne Baranji.

... zato mi je mogoče še le danes se najlepše zahvaliti za Vašo postrežljivost in pozornost. Z učiteljico smo istotako zelo zadovoljni, ker vrši svojo dolžnost z ve-

liko potrpežljivostjo in marljivostjo. Stroj funkcijonira odlično. Zeleti bi bilo, da bi se potrudila vsaka inteligentna dama in popularizirala to domačo obrt...

Bočar (Banat).

Franjo Eisele,
rkt. župnik.

... S hvaležnostjo potrjujem prejem poslanih Din 210 za dobavljenih 5 tucatov moških nogavic ter Vam naznanjam, da se je moja hči v kratkem času dobro izvežbala.

Belišće.

Pavel Kuti,
vzraj. tvornice tanina.

... zelo sem zadovoljen s strojem, ki ste mi ga poslali.

Stoprce, p. Rogatec.

Franc Lampret,
tkalec.

... Naša kandidatinja dela zelo lepo na pletilnem stroju. Prosim Vas, da nam pošljete še en debelejši in en tanjši cilindar.

Split, samostan sv. Klare.

Opatica Klarissa.

... Reči Vam morem, da sem zelo zadovoljen s strojem.

Otočac.

Mato Kovačević,
bančni uradnik.

... imamo toliko naročil, da bi morali delati dan in noč...

Stinci 16 n. Vuka.

Franjo Tordinac, trgovec.

... G. Molnar je zelo zadovoljen s poslanim strojem...

Mali Idjoš.

Harš Aladar, rkt. župnik.

... in z zasebnimi naročili sem preskrbljena...

Vrbovsko.

Marica Kukuruzović,
orožn. postaja.

... Dobavljeni stroj dela zelo lepo in lastnik se je sam priučil delu na njem iz navodila, ki ste mu ga poslali...

Milna, otok Brač.

Rkt. župni urad.

... moja žena je uprav srečna, ker smo kupili stroj...

Zenica, Bosna.

Gustav Reich, nadmlinar.

... s strojem smo zelo zadovoljni in prosim, da po prejemu mojega dopisa pošljete še en stroj na isti naslov. Naš gospod škof se zelo toplo zanima za to domačo obrt ter bi bil voljan v svrhu otvoritve podružnice dati na razpolago lokal in ev. denar.

Janjevo.

Herman Trdan,
rkt. župnik.

Nekoliko izvlečkov iz pisem, ki so nam došla v zadnjem času.

Urednik: Jože Košiček.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čet.